

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

చందమామ

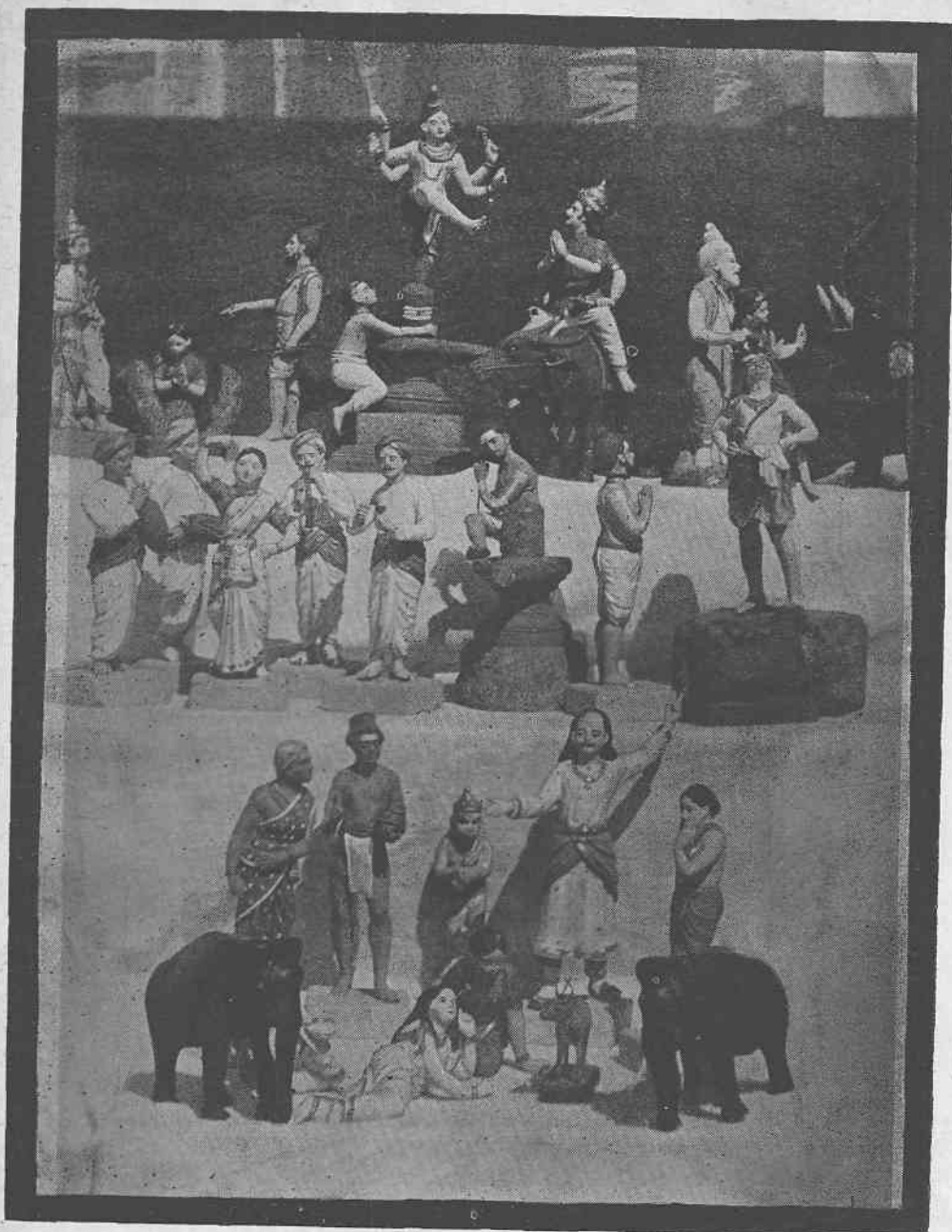
పిల్లల కథల మాసపత్రిక

CHANDAMAMA : CHILDREN'S STORY MONTHLY

1ST OCT. 1948

6
AS

Chandamama, October 1948

Photo by: B. Ranganadham

బొమ్మల కొలువు

జుహిటర్ వారి అభిమన్యు

ఆంధ్రదేశమందంతటా
మహాత్మ్యరమైన విడుదల

25-9-'48 నుండి

యామీ అభిమాన్ డబ్బు ప్రదర్శన కాలలలో

విజయవాడ — శ్రీరామా
రాజమండ్రి — మినర్వా
కాకినాడ — ప్యాలస్
విశాఖపట్టణం — పూర్ణ
విజయనగరం — పూర్ణ
గుంటూరు — న్యూ సిటీ
నెల్లూరు — శ్రీ వినాయక
మచిలీపట్నం — సరస్వతి
తెనాలి — స్వరాజ్
ఏలూరు — పాండురంగా
బరంపురం — జ్యోతి

పూర్ణా రిలీస్

అమలాపురం — పరమేశ్వర
గుడివాడ — శ్రీవివాస
చీరాల — గోపాలకృష్ణ
కడప — సాయిబాబా

నంద్యాల — నేషనల్
ఆదోని — బి.యన్. పిక్చర్ ప్యాలస్
హనుమంట — అజమ్
నగరి — శివశక్తివెల్

చందమామ

చందమామ పత్రిక

ఈ సంచికలో యివి

చదువుకోండి

విషయము	పేజీ
తాబేలు — నక్క	 10
మా అమ్మ	 13
వర్తమానుని విదేశ	
యాత్రలు	 17
శ కికి మించిన కోరిక	25
గయ్యాళి గౌరి	 30
తగిన శాస్తి	 34
గౌరింక కథ	 38
దొంగ నన్యాసి	 41
గర్వించిన మేకలు	 47
ఆంధ్ర రాష్ట్రం	 49

అవన్నీగాక చిక్కుచదరాలు,
ముగ్గులు, చిక్కుబొమ్మలు,
పాటలు, పజిలు,
ఇంకా ఇంకా ఎన్నో వున్నాయి.

చందమామ ఆఫీసు

పోస్టుబాక్సు నెంబరు . 1686

మద్రాసు . 1.

ఆరోగ్యానికి, రుచికరానికి

పూజలకు, వివాహాలకు

గడియారం మార్కు

కర్పూరము

ఉపయోగించండి.

గోపాలజీ చాంపన్ & కో.
హై. గోపాలజీ నాయక వర్ధి. మద్రాసు

ఆంధ్రదేశంలోని మా అభిమాన థియేటరులో త్వరలో విడుదల

సి టా డల్ వారి

జానసౌందరి

(తమిళం)

నటీనటులు :

టి. ఆర్. మహాలింగం

యం. వి. రాజమ్మ

లలితా & పద్మిని

పి. జి. వెంకటేశన్

సి. యస్. శివభాగ్యం

మొదలైనవారు

★

దర్శకులు :

ఎఫ్. నాగూర్ & జోసఫ్

తలియత్ (జూనియర్)

THE CITADEL FILM CORPORATION LTD, MADRAS. 10

ఆంధ్ర, దక్షిణాంధ్రాలకి దిస్తామి :

వాహినీ పిక్చర్స్ లిమిటెడ్ :: మద్రాసు, విజయవాడ, తాడిపత్రి

CLOTHES

LOOK BRIGHTER
STAY CLEANER
LAST LONGER

WASHED REGULARLY WITH

CAUVERY BRAND
BAR SOAP & SOAP FLAKES.

బట్టలు ఉతుకుటకు సదా వాడండి

కావేరి బ్రాండ్

బార్ సబ్బు, సోప్ ఫ్లేక్స్

ప్రకాశవంతముగా కనబడును
శుభ్రముగా ఉండును
చాలాకాలము మున్నును

కయారు చేయువారు :

మెట్టూర్ కెమికల్ అండ్ ఇండస్ట్రీయల్
కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్,
మెట్టూర్ డామ్ : : నేలం.

మేనేజింగ్ ఏజెంట్స్ :

శ్రీ పశ్చిమ బ్రదర్స్ లిమిటెడ్.,
తిరుచ్చిరావల్లి

సోల్ సెల్లింగ్ ఏజెంట్స్ :

అలైడ్ ఇండస్ట్రీయల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ లిమిటెడ్.
120, ఆర్మీనియన్ పీస్ - మద్రాసు - 1
అండ్ బ్రాంచీలు.

బహుమతి

ఒక నెలవరకు "చందమామ" పత్రికా
పతనీయులెల్లరు 6 అణాలు మని
యార్దరు లేక పోస్టు బిళ్లలు పంపిన
అమూల్య గద్యపద్యాత్మిక గ్రంథరాజము

"దంతిముఖో దంతము" (వినాయక చరిత్ర)
"ధాన్య జంత్రి" (తెక్కల పుస్తకము)
బడయుదురు.

దేవులపల్లి వీరరాఘవశర్మ
శ్రీ శారదా గ్రంథమండలి
కాజులూరు.

కాకినాడ తాలూకా, తూర్పు గోదావరి.

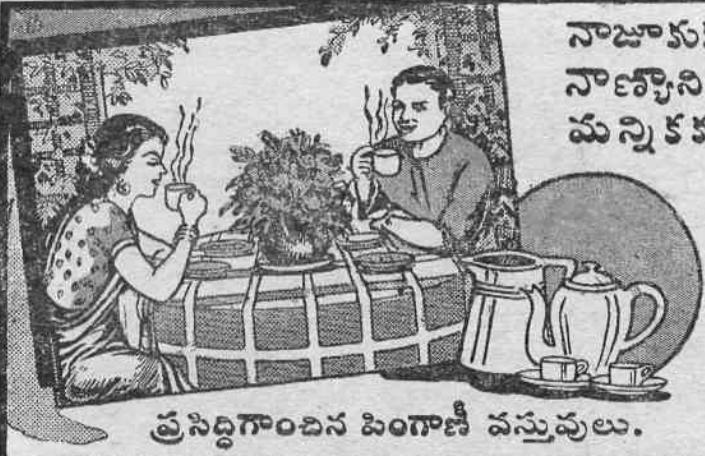

డొంగ్రే గారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను, వండ్లు
మొలిచేటప్పుడు అయ్యే విరేచనములు
నిలిపి, బలమును, ఆరోగ్యము నిచ్చును.

K. T. Dongre & Co. Bombay-4

నాజూకుకు ..
నాణ్యోనికి ..
మన్ని కకు ..

ప్రసిద్ధిగాంచిన హింగాణీ వస్తువులు.

ఇండియా సిరామిక్స్ లిమిటెడ్

నెల్లూరు :: కాళహస్తి :: మద్రాసు

ఈస్ట్ & వెస్ట్ ఇన్నూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, బొంబాయి

[1913 లో స్థాపితము]

ప్రధానకార్యాలయం: 'ఈస్ట్ అండ్ వెస్ట్ బిల్డింగ్', పోర్టు, బొంబాయి.

34 సంవత్సరాలుగా దేశసేవచేస్తూ జాతీయోన్నతి

సంపాదించిస్తూ ఉన్న ప్రముఖ భారతీయ వీమా సంస్థ.

అర్థికంగా సుస్థిరమై, పాలిషీడర్లతోనూ, ఏజంట్లతోనూ

వ్యవహరించుటలో సంస్కారానికి పేరెన్నికగన్న సంస్థ.

1944లో జరిపిన అదనపు వ్యాపారం కోటి రూపాయలు మించింది.

చదుకై నటువంటివన్నీ, పలుకుబడి కలిగినటువంటివన్నీ వ్యక్తులు

ఏజన్సీలకోసం దరఖాస్తులు పెట్టుకోవచ్చును.

వివరాలకు :

మద్రాసు బాంచి :

శ్రీ వి. ఎ. నాగరెడ్డి,

ఏట్ ఏజంట్లు.

377, ఎన్స్ నెడ్, మద్రాసు 1.

రాయలసీమ ఏరియా, విక్టోరియాపేట, ఆదోని.

శ్రీ యన్. మల్లికార్జునరావు, అశ్వనైజింగ్ సెక్రటరీ, బెజవాడ.

యువ ప్రచురణలు

మా ప్రచురణలు హిగిన్ బాధమ్ము ఐక్ స్థాల్పురోనూ, వెంకట్రామా అండ్ కో అన్ని బ్రాంచీలలోనూ, శేష అండు కో. తెనాలి వారి వద్దనూ ఇంకా పెద్దపుస్తక విక్రేతలందరివద్దా దొరుకుతవి. లేనిచో మాకు వ్రాయండి. 0-0-0 విలువగల పుస్తకములు ఒకేసారి తెప్పించినవారికి పోస్టు ఖర్చులు మేమే భరించిపంపుతాము. పూర్తి కేటలాగుకి మాకు వ్రాయండి.

శ ర త్ బా బు వి

వాగ్దత్త	[నవల]	1-12-0
సుభద	..	1- 8-0
దేవదాసు	..	1- 8-0
పల్లెయులు	..	1- 8-0
నవవిదాన్	..	1- 0-0
చంద్రనాథ్	..	1- 0-0
పరిజేత	..	0-12-0
బడదీదీ	..	0-12-0
పతివ్రత	..	0-12-0
హేమాంగిని	..	0-12-0
నిష్కృతి	..	0-12-0
మావారు	..	0-12-0
కాశీనాథ్	..	0-12-0
మహాకరు	[కథలు]	0-12-0
నారీరమూల్య	[వ్యాసం]	0-12-0
నవిత		8- 0-0
భైరవి		2- 8-0
అరక్షణీయ		1- 4-0

యువ బుక్ డిపో

గవర్నరు పేట
బెజవాడ

87, ఆచారప్పన్ వీధి
మద్రాసు-1

చ ల ం

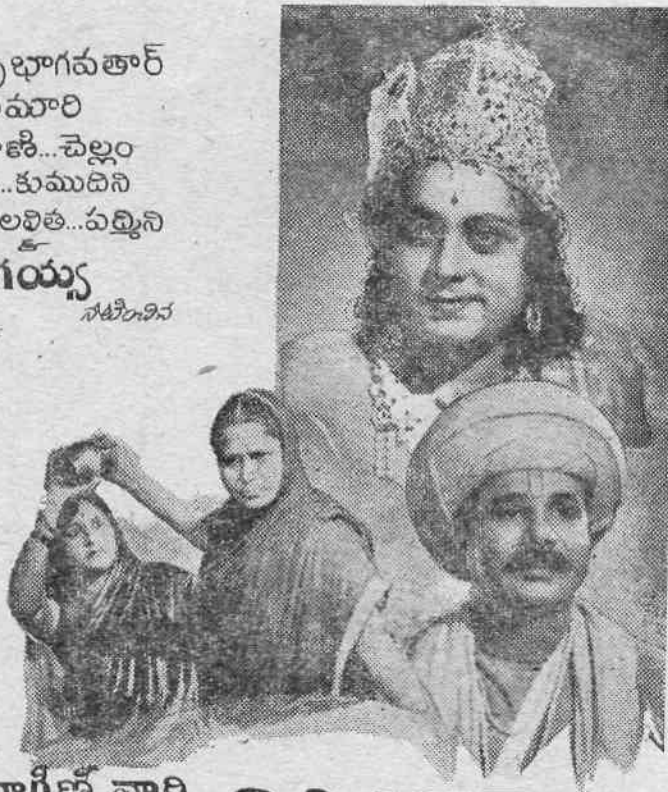
ప్రీ		2- 0-0
ప్రేమరేఖలు I		1-12-0
ప్రేమరేఖలు II		1- 8-0
విద్వలశిక్షణ		1- 8-0
విషాదం		1- 0-0
ఆనందం		1- 0-0
చిత్రాంగి	[నాటకం]	1- 8-0
శ్యామం	..	1- 8-0
మంగమ్మ	..	1- 0-0
జయదేవ	..	1- 0-0
శళాంక	..	1- 0-0
సావిత్రి	..	0-12-0
సత్యం, శివం, సుందరం	..	1- 4-0
నాటికాగుచ్ఛం		1- 4-0
కర్మమిట్లా కాలింది	[కథలు]	1- 8-0
కన్నీటికాలవ	..	0-12-0
పాపం !!!	..	0-12-0
రైవమిచ్చిన భార్య	[నవల]	1- 8-0
మైదానం	..	1- 0-0
అమీనా	..	1- 0-0
వివాహం	..	1- 0-0
బ్రాహ్మణీకం	..	0-12-0
అరుణ	..	0-12-0
హంపీకన్యలు	..	0-12-0
అదృష్టం		1- 0-0
వాళ్ల నలుగురూ		0-12-0
అనాపీలర్	[సౌరీస్]	0-12-0

ఆంధ్రదేశపు ముఖ్యకేంద్రములలో ఇప్పుడు
ప్రదర్శింపబడుచున్నది.

హాస్తిపు భాగవతార్
శాంతకుమారి
సారంగపాణి...చెల్లం
పంతులు...కుముదిని
మనాక్షి...లలిత...పత్నిని

నాగయ్య

నాగయ్య

రాగిణి వారి

భక్త జనా

తమిళం

పెళ్ళెళ్ళర్...పి.పుల్లయ్య. బి.ఎ.

విజయవాడ - సరస్వతి

....

ఏలూరు - పాండురంగా

గుంటూరు - సరస్వతి

....

బళ్ళారి - గ్రాండ్ తియేటర్

ఆంధ్ర. దత్తమండలానికి దిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

వాహినీ పిక్చర్స్ లిమిటెడ్ : మద్రాసు, విజయవాడ, తాడిపత్రి.

సంపుటి 3

సంచిక 4

సంచాలకుడు : చక్రపాణి

అక్టోబరు

1948

హైదరాబాదు

మీరు హైదరాబాదు పేరు విన్నారు కదూ! దాన్నే మన వాళ్లు ఎగతాళికి 'ఆదరా బాదరా' అంటారు. దాని పరిపాలకుడు ఒక నవాబు. అతనికి చాల దురాశ. ఆయన అక్కడ వుండే హిందువులను హింసించటమే కాకుండా మనదేశాన్ని కూడా జయించాలని అనుకున్నాడు. పాపం! తేనిదానికి పోతే అతనికి ఉన్నది కూడా వూడిపోయింది. రేపటినించి హైదరాబాదును ఆ దేశపు ప్రజలే ఏలుకుంటారు. ఈ మాటు దసరా పండుగ మనమూ, హైదరాబాదు ప్రజలూ కలిసి సంతోషంగా చేసుకుందాము. ఏం? చక్కగా లేదూ!

తా బేలు

కప్పర కప్పర చీకట్లో
కప్పలు గూసే కోనేట్లో
తాబే లొడ్డుకు చేరింది
తల తోకను గదలిస్తుంది.
ఆతట్టునకే నక్కొకటి
పీతలు వెదకుచు వచ్చింది
ఏలా వాసన పట్టిందో?
ఎగిరి దానిపై దూకింది.

తల తోక ముడిచింది
తాబేటిమేటి
గుండ్రాతివలె కదల
కుండ పండింది.

ఇక నక్కపడ్డ పా
ప్లేమి చెప్పేది
తాబేటి చిప్పపై
తారసిల్లింది

సొంగపడ్డ దాక కొరకి
సొమ్మసిల్లెను;
పండ్లు నలుపు పుట్టి ఇట్లు
పలుకరించెను.

నక్క : “నలగవేమి దోయి నీవు
పలుగు రాతివా?
కొరకి కొరకి దవడపండ్లు
గుల్లలై నవి.”

నక్క

తాబేలు : “గాలి కాటి బిగిసిపోయి

గడ్డ గట్టితి

నానబెట్టవోయి పీటి

లోనబావయా? ”

నక్క : “పుండాకోర! మోసపుచ్చి
పోవ జూతువా?”

తాబేలు : “ముందుకాళ్లు పీపుమీద

మోపరాదయా?

ఇంతలోనే మోసగించి

ఎటకు బోదును?”

మంచి ఉపాయ మృనుకొని నక్క
మాదిరిగానే చేసింది.

నక్క : కొంచె మూగి “ష టేమి? నానితివ
గుజ్జు గుజ్జుగా లేదేమి?”

తాబేలు : “అంతానానితి బావా? నీకా

లానినదోపే మిగిలింది

కొంచెమునల్లిమ్మ”నగానక్క

కొసకా లటు గదలించింది.

చరచర తాబే లరిగింది

చురచుర నక్కటు చూచింది

రెపరెప ప్రొద్దటు పొడిచింది

తెపతెప కోనే రుబికింది.

నేరుపు కూరుపు లేని మలప లీ.

తీరుగ చెడిపోతు టారు.

— ఏటుకూరి

ప్రపంచదృష్టిలో మన దేశము

అశియాజ్యోతి
గౌతమబుద్ధుడు

బౌద్ధమత ప్రచారకుడు
సామ్రాట్ అశోకుడు

సాహిత్య, శిల్ప, విజ్ఞాన పోషకుడు
మహారాజా విక్రమార్కుడు

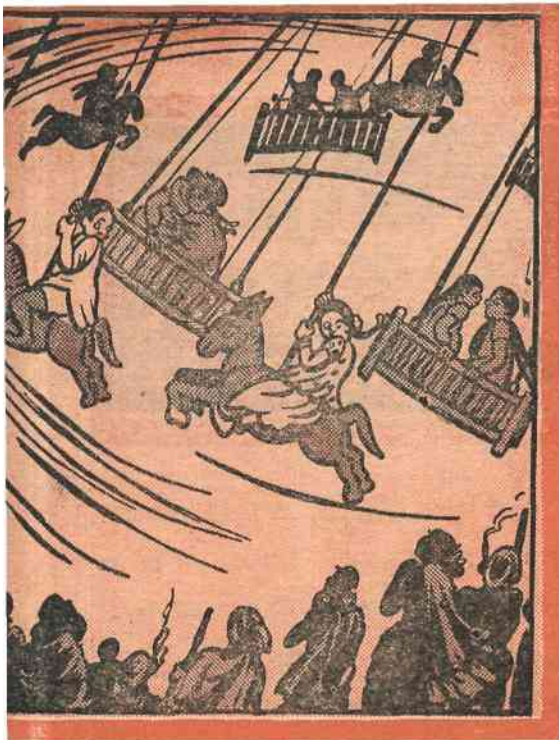
నత్య అహంసా ప్రచారకుడు
మహాత్మా గాంధీ

సీత వాళ్లమ్మతోనూ నాన్నతోనూ పొరుగువారు సంబరం చూడబోయింది. ఆ పూర్ణో ఆనాడు పెద్దజాతర జరుగుతుంది. వేలకువేలు జనం వస్తారు. రథం పూరేగుతుంది. భజనలవాళ్లు వస్తారు. ప్రభలు కట్టుకుని ఎద్దుల బళ్లమీద ప్రభలు వస్తాయి. ఎద్దుల కొమ్ములకు రంగులు పూసి మెడలలో చింగుచింగుమనే మువ్వల పట్టాలు కడతారు. ఆ డవాళ్ళూ, మగవాళ్ళూ పిల్లలూ రంగురంగుల బట్టలు కట్టుకుని తిరణాల చూడవస్తారు. వీధులవెంబడి దుకాణాలు పరుస్తారు. అందమైన వస్తువులన్నీ అమ్ముతారు. అక్కడక్కడా తినుబండారాలుకూడా దొరుకుతాయి. పళ్ళూ, రబ్బరు బెలూనులూ, తూతూలూ, బొమ్మలూ అమ్ముతారు. రంగుల రాబ్బా లుంటాయి. ఎంతో బాగుంటుంది.

సీత వాళ్ల అమ్మతో నాన్నతో యివన్నీ చూసింది. భజనలు విన్నది. రంగుల రాటం ఎక్కి గిరగిరా గిరగిరా తిరిగింది. సీతకు ఆకలివేస్తే వాళ్లమ్మ చక్కిలాలు కొనిపెట్టింది. జనం చాలామంది ఉండటంచేత సీత వాళ్లమ్మ వేలుపట్టుకుని విడవకుండా తిరిగింది.

పొద్దుకూకింది. కాని చీకటి పడలేదు. ఎందుకంటే దార్లపాడుగూతా దీపాలే. కాగడాలూ, ఇలాయిబుడ్డూ, గానుదీపాలు కూడా పెట్టారు. అంతకంతకీ జనం ఎక్కువవుతున్నారు. సీత వాళ్లమ్మ చెయ్యి గట్టిగా పట్టుకుని సంబరాలన్నీ చూస్తున్నది. ఒక చోట సీతా వాళ్ల అమ్మ కాస్సేపు హరికథ విన్నారు. ఇంకో చోట తోలుబొమ్మలు చూశారు. మరొక చోట భజన విన్నారు.

సీత పాపం, చిన్నది కాబట్టి అలిసి పోయింది. అమెకు నిద్రవచ్చింది. అమ్మతో చెప్పింది. సీతను ఒకచోట పడుకోబెట్టి తల్లి పక్కనే కూర్చుంది. అంత సందడిలో కూడ హాయిగా సీత కన్నుమూసి నిద్రపోయింది. సీత నిద్రలేచేదాక పాపం, సీత తల్లికి సంబరం చూసేగీత లేదు. కాని, తల్లికి పిల్లకంటే ఎక్కువేమిటి?

రెండుమూడు గంటలు గడిచింది. ఇంకా యిద్దరు ముగ్గురు అమ్మలక్కలు

పిల్లలతోసహా అక్కడికి చేరారు. ఇంతలో సీత తండ్రి అక్కడికివచ్చి, "దగ్గిరలోనే బుర్రకథ చెబుతున్నారు; కాస్సేపు విని వద్దాం ర"మ్మన్నాడు.

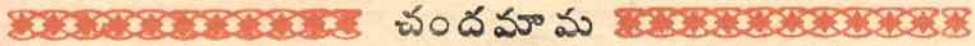
"పిల్ల ఎట్లా?" అన్నది సీత తల్లి.

"నీ పిల్లను మేం చూస్తాంలే, పోయిరా, అమ్మా," అన్నదొక మనిషి సీత తల్లితో.

మళ్ళీ ఒక పాపుగంటలో వచ్చేద్దామని సీత తల్లి వెళ్ళిపోయింది.

అరగంట గడచింది. సీత పడుకున్న చోట చేరిన అమ్మలక్కలుకూడా కాస్త నడుమువాల్చి గురకపెట్టి నిద్రపోసాగారు.

మరి కాస్సేపటికి సీత లేచింది. తల్లి కోసం చూసింది. కనిపించలేదు. అంత దూరాన ఒకామె సీతకు తన తల్లిలాగే కనిపించింది. సీత "అమ్మా" అని కేకేసి అక్కడికి వెళ్ళింది. ఆ మనిషి జనంలో ఎటో మాయమయింది. జనాన్ని తోసుకుంటూ సీత కనపడ్డ ఆడవాళ్లందర్నీ చూడసాగింది. కొందర్ని చూసి తన తల్లే అనుకుని చెయ్యి కూడా పట్టుకుంది. కాని, వాళ్లెవ్వరూ తన తల్లికాదు.

చందమామ

ఎంతోమేంది పట్టుచీరెలు కట్టుకున్న
వాళ్ళూ, పచ్చని బంగారుఛాయగల
వాళ్ళూ సీతకు కనిపించారు. కాని ఒక్క
మొహంకూడా సీతకు ఆనందం ఇవ్వ
లేదు.

తెల్లవారుతోంది. ఒక ఇంట్లోనించి
ముసలాడు నిద్రలేచి తలుపు తీసుకుని
బయటికొచ్చాడు. తన యింటి అరుగుమీద
కూర్చుని విడుస్తూ “అమ్మా, అమ్మా”
అంటున్న సీతను చూశాడు.

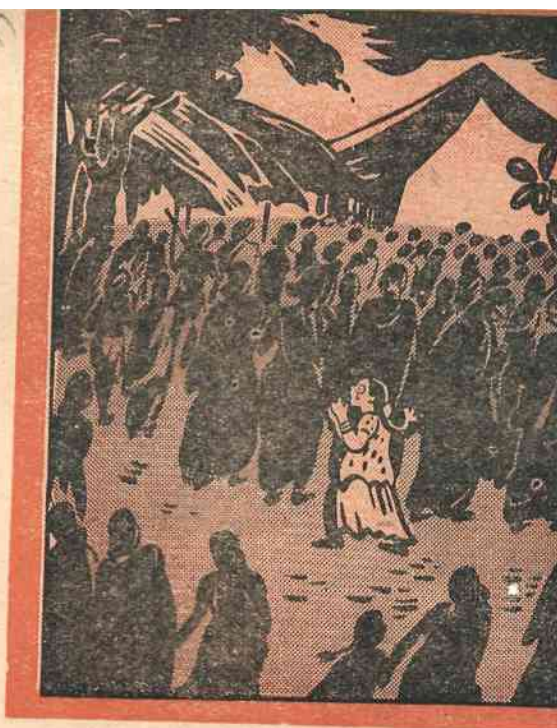
“ఎవరే, అమ్మాయీ, నువ్వు? మీఅమ్మ
ఎవరు? ఏమయింది?” అని అడిగాడు
ముసలాడు.

“మా అమ్మ కనిపించటంలేదు,” అని
సీత, చెప్పింది.

“మీ అమ్మ పేరేమిటి? ఏం చీరె కట్టు
కుంది? ఎట్లావుంటుంది?” అన్నాడు
ముసలాడు.

“మా అమ్మ చక్కగా ఉంటుంది,”
అని సమాధానం చెప్పింది సీత.

ఆ తర్వాత ముసలయ్య ఎన్ని ప్రశ్నలు
అడిగినా “మా అమ్మ కనిపించటంలేదు?”

“మా అమ్మ చక్కగా వుంటుంది” అని
మాత్రమే సీత చెప్పింది.

ఇంతలో నలుగురూ పోగయారు.
రామయ్యగారితోనూ, కామయ్యగా
రితోనూ, గోపాలంగారితోనూ, తిరప
తయ్యగారితోనూ, ఇంకా డజను ఇళ్లల్లో
వేడుక చూడపెచ్చిన బంధువులు చాలా
మంది ఉన్నారు. అందులో అందంగా
వుండే ఆడవాళ్లందరినీ పిలిపించి, “వీళ్ళలో
మీ అమ్మ వుందా?” అని అడిగాడు
ముసలాడు.

చందమామ

సీత ఒకర్ని గుర్తుపట్టలేదు.

“మా అమ్మ ఇంకా బాగుంటుంది,” అన్నది సీత.

“అంత భూలోకరంభ ఎవరబ్బా?” అనుకుంటూ ముసలాడు మనుమల్ని ఇంకా దూరంపంపించి తిరణాలకి వచ్చిన పొరుగుారి అడవాళ్లలో అందగత్తెలను వందలకొద్దీ రప్పించాడు.

అందర్ని చూసి సీత, “మా అమ్మ ఇంకా బాగుంటుంది,” అన్నది.

ముసలాడి ప్రాణం విసిగిపోయింది. సీత కింత అన్నం పెట్టాడు. అన్నం తిని సీత మళ్లీ వీధి అరుగుమీదే కూర్చుంది. ఆమె కళ్లు తల్లికోసం తహతహ లాడిపోతున్నాయి.

రూము పొద్దెక్కింది. వీధివెంట మళ్లీ జనం సాగారు. ఒకర్నికూడా బీరుపోనీ కుండా సీత అందర్ని చూస్తున్నది. సీత

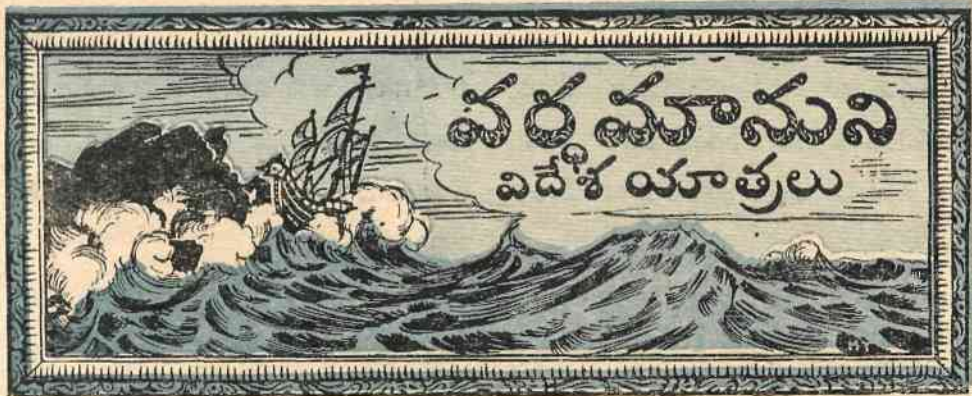
దగ్గర ముసలాడూ మరో పదిమందికూడా ఉన్నారు.

అకస్మాత్తుగా సీత “అమ్మా,” అని పెద్ద కేక పెట్టి జనంలోకి పరిగెత్తింది. చప్పున ఒక అడమనిషి దగ్గిరికిపోయి కాళ్లు వాటేసుకుంది. ఆ మనిషి సీతను ఎత్తుకుని రొమ్ముకేసి అదుముకుని ఏదో మాట్లాడ సాగింది.

అందరూ ఆశ్చర్యపోయివారు. ఆ మనిషి సీత తల్లెనట! సీత తల్లి అందగత్తె కానే కాదు. లావుపాటి శరీరమూ, గరుకైన చర్మమూ, నల్లటిరంగూ, మొహాన స్ఫోటకం మచ్చలూనూ.

అయితే ఏం? సీత చెప్పినమాట నిజం. సీత కళ్ళకు వాళ్లమ్మకన్న అందగత్తెలేదు. మీ అమ్మకన్న అందగత్తె ఎవరన్నా ఉందా? మీరు చెప్పండి!

[గతసంచిక తరువాయి]

కొన్ని సంవత్సరాలు గడిచాయి. వర్తమానుడి ఓడలు సముద్రాలన్నీ చుట్టి వ్యాపారం సాగిస్తున్నాయి. కాని అతని బుద్ధి వ్యాపారమీద లేదు. ప్రపంచంలో ఉన్న వింతలు చూడాలనే అభిలాష అతన్ని వేధించసాగింది. వామన ద్వీపంలో అతనికి కలిగిన అనుభవాలు అందరికీ చెప్పి చెప్పి పాతబడిపోయాయి. మరొక విచిత్రానుభవంకోసం వర్తమానుడు తహతహ లాడసాగాడు.

ఒకనాడు వర్తమానుడు వ్యాపారం వంక పెట్టుకుని తన ఓడలలో కల్లా మంచి ఓడమీద కొద్ది సరుకువేసుకుని తన దగ్గర ఉండే మంచి కళాసులను వెంటబెట్టుకుని సింహళద్వీపానికి ప్రయాణం కట్టాడు. అక్కడ తన సరుకంతా అమ్ముకుని ఆరు నెలలకు సరిపోయే ఆహారపదార్థాలు తీసు

కుని ఓడను పశ్చిమాభిముఖంగా నడిపించాడు.

పశ్చిమసముద్రం అతి ప్రమాదకరమైనది. అందులో నిత్యమూ తుపానులు రేగుతూ ఉంటాయి. ధైర్యశాలులైన నావికులు సహితం ప్రాణాలరచేతబట్టుకుని ప్రయాణంచేస్తారు. వర్తమానుడి ఓడ త్వరలోనే ఈ తుపానులలో చిక్కుకుని దాని యిష్టంవచ్చిన దిక్కుగా పోసాగింది. కళాసులుమట్టుకు ఓడ మునిగిపోకుండా చాలా జాగ్రత్తపడ్డారు. ఈ విధంగా పోయి పోయి అనేకవారాలకు ఓడ ముణిగిపోకుండా ఒక తీరం చేరింది. ఆ తీరం చూస్తే అది ద్వీపమో, ఖండమో తెలియరాలేదు. కనుచూపు మేరవరకూ తీరం ఉత్తర దక్షిణాలకు విస్తరించి ఉంది.

జోనాథన్ స్విఫ్టు వ్రాసిన 'గల్లివర్స్ ట్రావెల్స్'కు అనుకరణ

తీరమంతా గుట్టలమయంగా ఉంది. అందుచేత ఓడను కొంతదూరంలో నిలిపి, వర్తమానుడూ అతని అనుచరులూ మంచి నీటి కోసం ఒడ్డుకువచ్చి అ న్వేషించ సాగారు. దాపున ఎక్కడా మంచినీటిబావుల జాడలేదు. అందుచేత కొందరిని ఒక దిక్కుగా పంపి మరొకదిక్కుగా వర్త మానుడు బయలుదేరాడు.

అప్రదేశమంతా గుట్టలమయంగా ఉంది. ఎంత తిరిగినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. అందుకని వర్తమానుడు తిరిగి ఓడ దగ్గరికి

రాసాగాడు. కాని అతను అంతదూరం నుంచే ఓడను చూచును గదా, అది లంగరు ఎత్తి శరవేగంతో సముద్రంమీదికి వెళ్లిపోతున్నది!

వర్తమానుడుకి చెప్పరాని ఆగ్రహం వచ్చింది. తన అనుచరులకు మతి పోయిందా? తనను వాళ్లు మోసంచేస్తున్నారా? తనను ఈ తెలియనిచోట వదిలేసి ఎందుకు వాళ్లట్లా పలాయనంచేస్తున్నారు? ఈవిధంగా అనుకుంటుండగానే అతనికి ఒక భయం కర దృశ్యం కనిపించింది. ఒక బ్రహ్మాండ

మైన రాక్షసుడు సముద్రంలో దిగి తన
 ఓడను వెంటాడుతున్నాడు. వాడి ఆకారం
 చూస్తూనే వర్తమానుడు కొయ్యబారి పోయి
 నాడు. ఈ రాక్షసుడు తనపడవను అందు
 కుంటాడేమో నని అతనికి భయంకూడా
 కలిగింది. కాని, అతని నావికులు చాలా
 సమర్థులు కావటంచేత త్వరలోనే కను
 చూపుమేర దాటిపోయినారు. ఆ రాక్షసుడు
 ఓడను పట్టుకునే ఆశవదిలి వెనక్కుతిరిగి
 రాసాగాడు. వాడు తనను ఎక్కడ
 చూస్తాడో అనేభయంతో వర్తమానుడు కాలి

బలంకొద్దీ పరుగెత్తి అడ్డం వచ్చిన ఒక
 గుట్ట ఎక్కాడు.

గుట్టమీదినుంచి చూస్తే రాక్షసుడి జాడ
 తెలియరాలేదు. తను రాక్షసుణ్ణి చూసినది
 నిజమా భ్రమా అని సందేహం కూడా కలి
 గింది. చుట్టూతా మూడునిలువులఎత్తు రెల్లు
 కనిపించింది. కాని అది రెల్లు కాదు, గడ్డి.
 గుట్టకు ఆవతలవేపు గోధుమపాలం ఉంది.
 కాని తొమ్మిది నిలువుల ఎత్తుండటంవల్ల
 వర్తమానుడికి అది పాలమని తెలియలేదు.
 ఈ పాలం మధ్యగా ఒక విశాలమైన రాస్తా

కనపడింది. దానివెంట పావటానికి వద్ద మానుడు నిశ్చయించాడు. ఆ దారిన ఒక గంట నడిచేసరికి ఒకకంచె వచ్చింది. అది మామూలు కంచెకాదు, మూడు నాలుగు గంతస్తుల ఎత్తున్నది. ఆ కంచెలో ఒక గేటూ, దాని అవతల మరొక పొలమూ ఉన్నది. దానిమీదిగా యెక్కి అవతలికి దిగటం వర్తమానుడికి అసాధ్యమయింది. అందుచేత కంచెలో నుంచి దూరుదామనుకున్నాడు.

అతను ఈ ప్రయత్నంలో ఉండగా దభీమని చప్పడయింది. మళ్ళీ అటువంటి చప్పడే అయింది. ఆ వేపు చూసేసరికి ఒక బ్రహ్మాండమైన రాక్షసుడు—తన ఓడను తరిమిన వాడివంటివాడే—వస్తూ కనిపించాడు. ఈ భూతాన్ని చూచేసరికి వర్తమానుడికి గుండె జారిపోయింది. చప్పన మొక్కలచాటున దాక్కున్నాడు.

అ రాక్షసుడు గేటుదగ్గిరికివచ్చి గోధుమ పొలంకేసి కాస్సేపు చూచి ఉరుము ఉరిమి నట్టు పెద్ద పెడబొబ్బ పెట్టాడు. ఈ కేక విని మరో ఏడుగురు రాక్షసులు చేతుల్లో కొడవళ్లు పట్టుకొనివచ్చారు. కేక పెట్టిన వాడు రైతు. మిగిలిన వాళ్లు కూలీలు. వాళ్లతో గోధుమపంట కొయ్యమని చెప్పాడు యజమాని.

వాళ్లు గేటుదాటి పొలంలోకి వచ్చి కోత ఆరంభించారు. వర్తమానుడికి చాలభయం వేసింది. అబ్రహ్మాండమైన కొడవళ్ళనుంచి తప్పించుకోవటం ఎట్లా? తన గతి ఏమి కావాలి? అట్లాగే వర్తమానుడు వాళ్ళ కాళ్లకింద పడకుండా, కొడవళ్లకు అందకుండా

MT

తప్పించుకుంటూ పారిపోసాగాడు. కాని కొంతసేపటికి అతను ఒక మూల ఇరికి దారితేకుండా పోయింది. అందుచేత వర్తమానుడు మునివేళ్లమీద నిలబడి కూలి వాని కేసి పెద్ద కేకపెట్టాడు.

కోస్తున్న కూలీ ఈ కీచు కేక విని, కొయ్యటం అపి, పరికించిచూశాడు. కొంతసేపు చూడగా వర్తమానుడు కనిపించాడు. వాడి కళ్లు ఆశ్చర్యంతో బయటికి వెళ్లు కొచ్చాయి. వర్తమానుణ్ణి జాగ్రత్తగా రెండు

వేళ్ళతోపట్టుకొని పైకెత్తి తన ముఖం ముందు పట్టుకొని వింతగా చూడసాగాడు. పొరపాటున కిందపడేస్తాడేమోనని వర్తమానుడి ప్రాణాలు పిచపిచలాడాయి. కాస్తేపు ఇట్లా పరీక్షించి, ఆ కూలీ వర్తమానుణ్ణి తన తలగుడ్డ మడతలో దాచుకుని యజమానివద్దకు వెళ్లాడు.

“ఇదుగో, విమయ్యోవ్? చూశావా ఈ వింత? బుల్లిమడిసి! మన బొటనవేలంత మడిసి! మనలాగే కాళ్ళూ, చేతులూ, తలూ అన్నీ ఉన్నై!” అన్నాడు కూలీ.

“ఏడిచావులే, యెదవా! పోయి పని చూచుకో!” అన్నాడు యజమాని. కూలీ వాడు తన గుడ్డ మడతలో నుంచి వర్తమానుణ్ణి జాగ్రత్తగా పైకి తీసేసరికి యజమాని ఆశ్చర్యానికి మేరలేదు. అందరూ చేరారు. ఇటువంటి వింత ఎవరూ చూడలేదంటే చూడలేదనుకున్నారు. వాళ్లంతా చుట్టూ కూర్చుని మధ్యప్రదేశంలో వర్తమానుణ్ణి పెట్టి వించేస్తాడో అని ఆత్రంగా చూశారు.

వర్తమానుడికి ఈ రాక్షసులభాష తెలియదు గనక వాళ్లు ఏమనుకొన్నదీ అతనికి అర్థంకాలేదు. అతను తన భాషలో వాళ్లతో ఈ విధంగా చెప్పుకున్నాడు:

“నేనుకూడా మీలాటి మనిషినే. నాకూ భగవంతుడు బుర్ర ఇచ్చాడు. అందుచేత మీరు కరుణించండి. హింసించకండి.”

అంత చిన్నమనిషికూడా మాటలునేర్చి మాట్లాడటం వాళ్లకి ముచ్చట వేసింది. అతని మాటలు అర్థంకాకపోయినా అతను పెట్టెదణ్ణాలు వారికి కొద్దిగా అర్థమయ్యాయి. రైతు తన కూలీలను పనిలోకి తిరిగిపొమ్మని చెప్పి, వర్తమానుణ్ణి చేతిగుడ్డలో చుట్టి జేబులో పెట్టుకుని తన పెళ్ళానికి పిల్లలకి చూపించటానికి ఇంటికి వెళ్లిపోయినాడు.

రైతు ఇల్లు చేరేటప్పటికి భోజనాలవేళ అయింది. రైతు తన భార్యదగ్గరికి వెళ్లి, జేబులోనుంచి గుడ్డతీసి, వర్తమానుణ్ణి

ఆమెకుచూపించాడు. అంత చిన్నమనిషిని చూడగానే ఆమె తుళ్ళిపడి, కెవ్వున అరిచింది.

“అకారం చిన్నదిగాని జాగ్రత్తగాచూస్తే అంతా మనవంటి మనిషే. భయంలేదు, చూడు!” అంటూ రైతు వర్తమానుణ్ణి భార్యచేతిలో పెట్టాడు. ఆమె కొన్నిసంజ్ఞలు చేసి అవి వర్తమానుడికి అర్థమైనా యని తెలుసుకుని ముగ్ధురాలై పోయింది.

అతన్ని మధ్యపెట్టుకొని రైతూ, రైతు భార్య, పిల్లలూ, ముసలమ్మా భోజనాలకు కూర్చున్నారు. అతని ముందుకూడా రెండు మెతుకులు వేశారు. అతను వాటిని రెండు చేతులా పట్టుకొని ఉపాయంగా, ముఖానికి అంటకుండా తింటుంటే వాళ్ళంతా విరగబడి నవ్వుతూ సరిగా భోజనం చెయ్యలేక పోయినారు.

[ఇంకా వుంది]

శక్తికి మించిన కోరిక

చంద్రపాలుడు కాంచీపురానికి రాజు. ఆయన జాలిగుండె కలవాడు, ధర్మదాత. దయ, శాంతి చంద్రపాలుడికి పెట్టనినగలు. అంచేతనే ఆ రాజ్యం రామరాజ్యమని పేరు పొందింది. కాంచీపురంలో ప్రజలు అన్ని విధాలా సుఖంగా జీవిస్తున్నారు.

చంద్రపాలుడికి ఒక చక్కటి పంచ కళ్యాణి గుర్రం ఉన్నది. ఆ గుర్రమంటే రాజుకి ప్రాణమన్న మాట. ప్రతిరోజూ సాయంత్రం ఆయనకి పంచకళ్యాణిపైన షికారు పోయిరావటం అలవాటు.

ఒకనాడు ఇట్లానే మామూలు ప్రకారం షికారువెళ్లి చంద్రపాలుడు కోటకు తిరిగి వస్తున్నాడు. సందెచీకట్లు నలుపక్కలా కమ్ముకుంటున్నాయి. మార్గ మధ్యంలో రాజుకి ఒక దీనమైన కంఠస్వరం చెవిని

బడింది. ఇదేమిటా అని గిరుక్కున ఆ ధ్వని వచ్చిన దిక్కుకి తిరిగి చూశాడు చంద్రపాలుడు.

వాడొక బిచ్చగాడు. “బాబా! దాగం, దాగం!!” అంటూ నాలిక చాపి చేత్తోచూపిస్తున్నాడు. గమక్కున గుర్రం దిగాడు చంద్రపాలుడు. బిచ్చగాడి అవస్థ కళ్లార చూశాడు. ఇది కనిపెట్టి బిచ్చగాడు, మరి ఎక్కువగా బాధపడుతున్నట్టు దొర్లాడటం ప్రారంభించాడు.

‘ఈ అబ్బికి పాపం నాలిక పడచకట్టుకు పోయింది. కానిన్ని నీళ్లు తెచ్చి గొంతు తడిపితేగాని బతికే ఎత్తు లేదు’ అని కనికరం పుట్టింది చంద్రపాలుడికి. ఇహ ఒక్క క్షణమైనా జాగుచేయలేదు. పక్కనున్న చెట్టుకి తన పంచకళ్యాణిని కట్టేసి, నీళ్లు

వీరమాసునేని సంగమేశ్వరరావు, సంగంజాగర్లమూడి

ఎక్కడ దొరుకుతవా అని వెతుక్కుంటూ బయలుదేరాడు.

రాజు కనుమరుగు కావటం కనిపెట్టి, బిచ్చగాడు ఏంచేశాడనుకున్నారు? దాహం లేదు, గీహంలేదు. అంతా దొంగవత్తే. కవట నాటకం! చక్కగా దుస్తులు ముస్తాబుచేసు కున్నాడు. చెట్టుని కట్టివున్న పంచకళ్యాణిని విప్పేసి దానిపైన ఎక్కి, చల్లగా అంటూ ఉడాయించాడు!!

తిరిగి తిరిగి చంద్రపాలుడు ఎక్కడనే ఇన్ని నీళ్లు పుట్టించుకువచ్చాడు. వచ్చి

చూచేసరికి ఇంకేమిటండీ! దొడ్లుతూ పండుకునివున్న బిచ్చగాడూ లేడు, చెట్టుకి కట్టిన పంచకళ్యాణి కనబడదు!! రాజు ఆశ్చర్యపడ్డాడు. చుట్టుపక్కల వెతికాడు పంచకళ్యాణికోసం. ఎలుగెత్తి అరిచాడు. ఉహు... వివిధమైన అలికిడి లేదు. గుర్రం పరుగెత్తిన అడుగుజాడలబట్టి కొంతదూరం నడిచాడు. కాని, దానివల్ల ఏమీ ప్రయోజనం లేకపోయింది.

పంచకళ్యాణికోసం పలవరించిపోతూ, రాజు ఒక రాత్రివేళకు కాలినడకనే కోట చేరుకున్నాడు. చేరుకున్నాడేగాని, అతని నోటికి భోజనం సహించదు. కంటికి నిద్రర రాదు. ఎన్నడూ పంచకళ్యాణిని ఎడబాస ఎరుగడు చంద్రపాలుడు. అంత అల్లారుముద్దుగా చూచుకుంటున్న తన గుర్రం జాడ తెలియక పోయేసరికి ఆయనకి మతి పోయినట్టయింది.

వాడవాడలా పరిచారకుల్ని పంపించాడు పంచకళ్యాణిని పట్టేవటానికి. కాని, వాళ్ళందరూ తిరిగి తిరిగి, విసిగి వేసారి మర్నాటికి మళ్ళీ కోటచేరుకున్నారు. గుర్రం

దొరకలేదనే ఓటిమాట వినేసరికి, రాజుకి ఆరాటం మరి యెక్కువైపోయింది.

అర్ధరాత్రి సమయం. పట్టణ మంతా మాటుమణిగింది. పంచకళ్యాణిని గురించే ఆలోచించుకుంటూ చంద్రపాలుడు, అయిదో అంతస్తుమీద అటూ యటూ పచారు చేస్తున్నాడు.

మునపటి మోస్తరుగనే, మేడ దిగువ నించి వినపడింది ఒక దీనాలాపం చంద్ర పాలుడి చెవులకు: "బాబా, దాగం! బాబా, దాగం!!—" అంటూ.

"పోరా దొర్భాగ్యుడా! మిమ్మల్ని నమ్మకూడదు!!" అని విసుగుతో అన్నాడు చంద్రపాలుడు.

"బాబా, దాగం! దాగం!! సత్తున్నా!!!" అని మళ్ళీ వెంటనే రెట్టించింది ఆ కంఠ స్వరం.

"ఇదేదో పూర్వంనొచ్చి పరిచయమైన గొంతులా వినబడుతూంది. అది ఎవరిదై వుంటుందా?" అని జ్ఞాపకంచేసుకోటానికి యత్నిస్తున్నాడు చంద్రపాలుడు.

ఇంతలో, పారావాళ్ళూ భటులూ కలిసి కేకలు వేస్తున్నారు: "పంచకళ్యాణి! పంచకళ్యాణి!!" అంటూ. పంచకళ్యాణి పేరు చెవినిపడిందే రాజు గబ గబా మేడ దిగి వచ్చేశాడు.

రోజుకుంటూ రోప్పుకుంటూ అలిసి పోయిన పంచకళ్యాణి కంట పడేసరికి చంద్రపాలుడికి ప్రాణాలు లేచివచ్చాయి. గుర్రంపక్కనే తన బొల్గమిత్రుడు రాజ శేఖరు డున్నాడు!! అతన్ని చూచి మరి ఆశ్చర్యమయింది రాజుకి.

“నేస్తం! నీ కెక్కడ చిక్కిందోయీ నా పంచకళ్యాణి?” అని ఆత్రంతో అడిగాడు రాజు, మిత్రుడి ముఖంలోకి వాత్సల్యంగా చూస్తూ.

రాజశేఖరుడి మనస్సు కలవరపడింది. మారుమాట చెప్పలేక, సిగ్గుతో తల వంచు కున్నాడు.

ఈ వాలకం గ్రహించాడు సూక్ష్మబుద్ధి గల రాజు. పంచకళ్యాణిని జాగ్రత్తగా కని పెట్టమని భటులకు ఆజ్ఞాపించి, మిత్రుణ్ణి

చేయిపట్టుకుని అంతఃపురంలోకి తీసుకు పోయాడు చంద్రపాలుడు.

తరవాత కొంతసేపటికి రాజశేఖరుడు తేరుకున్నాడు. చంద్రపాలుడు కుశల ప్రశ్నలు వేస్తుండగా, అతడికి హఠాత్తుగా దుఃఖం పొంగి పొర్లి వచ్చింది.

రాజు అతణ్ణి అనేకవిధాల ఊరడించే సరికి, రాజశేఖరుడు తన హృదయంలో వృత్తాంతం యావత్తు దాపరికం లేకుండా చెప్పివేశాడు :

“మిత్రమా, చంద్రపాలా! పంచ కళ్యాణిపైన నీకు పంచప్రాణాలు అన్న సంగతి నాకు తెలుసు. అటువంటి గుర్రం సంపాదించుదామని నేను నానాపాట్లూపడి దేశదేశాలు తిరిగాను, కాని నాకు లభించ లేదు. చివరికి మోసం చేసినాసరే, నీ గుర్రాన్ని కాజెయ్యాలని నాకు దుర్బుద్ధి పుట్టింది. అందుకనే ఈవేషం వేశాను. వేసినందుకు తగినట్టు బుద్ధి చెప్పింది పంచకళ్యాణి...” అంటూ ఎంతో దీనంగా చూచాడు రాజు ముఖంలోకి.

"పడదొయ్యలేదుకద!" అని అత్రంగా అడిగాడు రాజు.

"పడదొసినా, పట్టు వదల్లేదు నేను మక్కువకొద్దీ" అని అంటూ రాజశేఖరుడు తన తలపైన వున్న గుడ్డ తీసి కింద పడవేశాడు.

అబ్బో, నెత్తిమీద యెంత గాయం తగిలిందో! ఇంకా రక్తం చిమ్ముతూనేవుంది!! చంద్రపాలుడికి అది చూచి కళ్లు తిరిగి పోయినాయి. తక్షణమే వైద్యుణ్ణి పిలిపించి కట్టు కట్టించాడు.

కొన్నాళ్లపాటు రాజశేఖరుణ్ణి రాజు కోటలోనే అట్టేపెట్టి చికిత్స చేయించాడు. రాజశేఖరుడికి ఇప్పుడిప్పుడు కొంచెం నిమ్మళించుతున్నది.

ఒకనాడు ఇష్టాగోష్ఠిగా మాటాడుకుంటున్నారు మిత్రు లిద్దరూ.

చంద్రపాలు డిల్లా అన్నాడు: "నేస్తం! మాటమాత్రం నాకు కబురుచేసి వుంటే పంచకళ్యాణిని నీకు పంపించి ఉండునే. అనవసరంగా ఎన్నెన్నిపాట్లు పడ్డావోయ్. ఇప్పుడైనా మిగిలిపోయిందీలేదు; సంతోష పూర్వకంగాదాన్ని నీకిస్తున్నా, తీసుకువెళ్లు."

"చంద్రపాలా! నువ్వు అడ్డుచెప్ప వని నాకు తెలుసు. ఆయినా, ఇక ఆ విషయం తలచవద్దు. నాకు సరదా తీరిపోయింది. 'శక్తికి మించిన కోరిక' పనికిరాదనే పెద్దల వాక్యం నాకు అనుభవమైంది," అని రాజశేఖరుడు జవాబు చెబుతూ మిత్రుడి దగ్గర సెలవు తీసుకొన్నాడు.

కనుక, పాపలా! మీరుకూడా మీశక్తికి మించిన కోరికలు కోరకుండా, వున్న దాంట్లోనే తృప్తిపడితే సుఖంగా వుంటారు.

అనగా, అనగా ఒక రాజుండేవాడు. ఆ రాజుకు ఒక్కతే కూతురు. ఆ అమ్మాయి పేరు గౌరి. గౌరికి చిన్నతనంలో తల్లి చని పోయింది. తండ్రి గారాబు పెంపకంలో గౌరి హద్దూపద్దూ లేకుండా పెరిగింది. ఏ పట్టు పడితే, అదే మూర్ఖపు పట్టు. తండ్రి, గౌరిచెప్పిన మాటే నమ్ముతాడు, శిరసా వహిస్తాడు. రాజకీయ విషయాలలో గూడ, గౌరిచే పైచెయ్యి. రాజోద్యోగులకు గౌరంతు సరిపడేదికాదు. కాని పైకి ఏమీ అనలేక లోలోపల “ఏ నక్షత్రాన పుట్టిందమ్మా, ఇంత గయ్యాళి గంప!” అని సణుగు కునే వారు.

గౌరి గయ్యాళిదైనా, చాల అందమైన పిల్ల. ఆ అమ్మాయి నాట్యంచేస్తున్నా, పాట పాడుతున్నా ఎంతో మురిపెంగా ఉండేది. “ఇంత చక్కటి విగ్రహంలో, ఈ పెంకి తనం ఎట్లా దాక్కుందో”నని చాలామంది ఆశ్చర్యపడేవారు.

ఇప్పుడు గౌరికి పదహారే ఏడు. ఒక నాడు అంతఃపురం మూడో అంతస్తుమీద

పచార్లు చేస్తూండగా కింద సెలయేటిలో చేపలుపడుతున్న ఒక యువకుడు గౌరికి కనిపించాడు. అతడూ, చాలా అందమైన వాడు. చేపల అమ్మకమే అతని జీవనము. గౌరి అతనిని సమీపించి, చేపలు బేరంచేసి తీసుకుని, మామూలుకన్నా నాలుగింతలు బంగారమిచ్చింది. ఎందుకు అధికంగా ఇచ్చిందో అతనికి అర్థం కాక పోయినా, సంతోషించి, సవినయంగా నమస్కారం చేశాడు. ఇలాగే గౌరి ప్రతిరోజూ రావడమూ, అధికంగా బంగారమిచ్చి, అతను ఆ నాడు పట్టిన చేపలన్ని కొనడమూ జరిగిపోతోంది.

ఒకనాడు హఠాత్తుగా గౌరి ఆ బెస్త వాడిని “నన్ను పెళ్లి చేసుకుంటావా?” అని అడిగింది.

ఒక మహారాజు కూతురి నోటివెంట యిలా మాటలు రావటం వినేసరికి బెస్త వాడు నిర్భాంతపోయాడు. చివరకు తెప్పరిల్లి: “మరి నేను బెస్తవాడినే.... మీరు మహారాజులు...మీ నాన్నగా రేమంటారో....” అన్నాడు.

గౌరి నవ్వుతూ అన్నది: “అదంతా నీ కెందుకు? నే చెప్పినదానికి మా నాన్న ఎదురు చెప్పడు. నా మాటప్రకారం జరిగి తీరవలసిందే!” అతడు మౌనంతో తన అంగీకారం సూచించాడు.

వెంటనే గౌరి తండ్రిని ఒప్పించి, నిశ్చయించింది పెళ్లి. అతనికి దుస్తులకుగాను, ఒక పెట్టెతో బంగారం పంపింది. అతడు సర్వాలంకారాలు చేసికొని పెళ్లికి తరలి వచ్చాడు. రాజమర్యాదల ప్రకారం పెళ్లి జరిగింది.

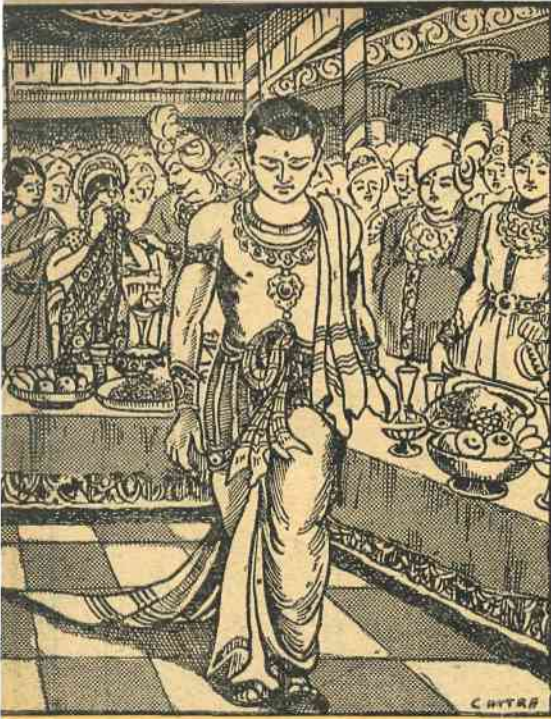
పెళ్లినాటిరాత్రి విందులో, రాజమర్యాద ప్రకారము వధూవరు లిద్దరూ బంగారు పళ్ళెంలో కలిసి భుజించాలి. కాని, గౌరికి అది యిష్టంలేదు. పెద్ద పెద్ద రాజోద్యోగులు, సామంతరాజులు, విందుకు పంక్తిలో నున్నారు. గౌరికి, అయిష్టమైనా అచారప్రకారం బంగారుపళ్ళెంలో ఇద్దరికీ వడ్డించారు. గౌరికి మితిలేని అహంకార మొచ్చింది. వరుడికి వేరే పళ్ళెము పెట్టమన్నది. కాని పెద్దలు ఒప్పుకోలేదు.

శివమెత్తినదానికి మల్లే, గౌరి: “రాచమర్యాద పాటించడం, వధూవరు లిద్దరూ రాజకుటుంబీకులయినప్పుడుగాని వరుడు బెస్త వాడయినప్పుడుగాదు” అని అరిచింది.

ఇది వినేసరికి అంతా తెల్లబోయారు. విందుకొచ్చిన పెద్దలలో గుసగుసలు

బయలుదేరినై. రాణివాసపు స్త్రీలంతా ముక్కున వేలేసుకున్నారు. అందరూ ఒక్కమాటుగా పెళ్లికుమారుని వైపు ఎగాదిగా చూచారు. వెయ్యిశూలాలతో వాడిచినట్లయింది అతనికి. అతను వెంటనే అక్కణ్ణించి లేచి, వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా వెళ్ళిపోయాడు. విందులో కల్లోలం బయల్దేరింది. గౌరికళ్ళల్లో నీరునిండింది. పసిపిల్ల మాదిరిగా పెద్దగా ఏడవసాగింది. పాపం! గౌరి, అతనిని నిజంగా ప్రేమించింది. కాని తన అహంకారమూ, ధనగర్వమే, యిలా జరగటానికి కారణమని గ్రహించి చాలబాధపడ్డది. ఈ హడావిడిలో

వరు డెటుపోయాడో ఎవ్వరూ చూడలేదు.

గౌరి ఈ అవమానాన్ని భరించలేక పోయింది. ఆ రాత్రే అంతఃపురం వదలి అతనిని వెతకడానికి బయలుదేరింది.

వేళకుతిండిలేక, దిగులుతో సగమయి, అలా భర్తని వెతుకుతూ పోగా పోగా, కొన్ని రోజులకు ఒక చిన్న గ్రామంలో గౌరికి తన భర్త కనిపించాడు. అతడు చాలా మారిపోయాడు. పట్టుదల అతని కళ్ళల్లో తాండవిస్తూంది. అతడు గౌరిని గుర్తించాడు. కాని మాట్లాడకుండా తిరిగిపోయాడు.

గౌరికి రోషమొచ్చింది. అయినా అతనికి తెలియకుండానే అతనిని అనుసరించి వెళ్లి, చివరకి అతను ఒక గుట్టపుశాలలో పనిచేస్తున్నట్లు తెలుసుకుంది. ఆ గుట్టపుశాల యజమానిని సమీపించి, అతనిదగ్గర పనిచేస్తున్నది తన భర్తననీ, తనమీద కోపం చేత తనతో మాట్లాడటం లేదనీ చెప్పింది.

అందుకు యజమాని పెద్దగా నవ్వి: “భలేదానివే! మహా చక్కటికథ అల్లావ్! అతడు మూగవాడు... బ్రహ్మకూడా అతన్ని మాట్లాడించలేడు” అన్నాడు.

ఇది వినేసరికి గౌరికి కోపమొచ్చింది: యజమాని తననిమోసగిస్తున్నాడని తెలుసుకుంది. “తప్పకుండా మాట్లాడిస్తా”నంది.

“పుట్టుమూగను పలికించడం నీచేతగా” దన్నాడు యజమాని.

“అలాగాదు నాకు మూడురోజులు గడు వివ్వండి. ఈ మూడు రోజులలో పలికించలేకపోతే....నాకు ఏ శిక్షయినా విధించండి” అంది గౌరి.

“ఎందుకమ్మాయ్, వృధాగా ప్రయత్నం చేసి ఓడిపోతావ్. నీకు తెలియదేమో, ఈ వూరిలో పందె మొడ్డి ఓడిపోయినవాళ్ళకి శిరచ్ఛేదన” అన్నాడు యజమాని.

“అందుకు కూడా సిద్ధమే” అంది గౌరి.

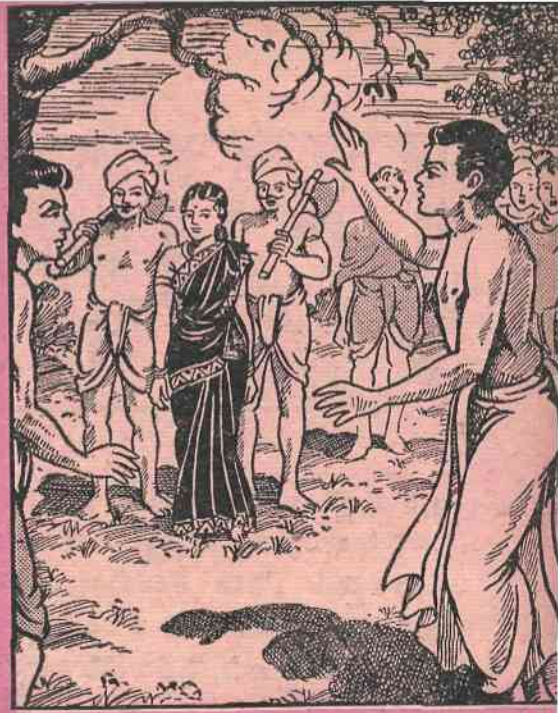
గౌరి అనాటినించి అతన్ని మాట్లాడించటానికి అనేక ప్రయత్నాలు చేసింది. అతను ఉలకలేదు; పలకలేదు. రోషమొచ్చి అతనిని దూషించింది. అతను దీనికికూడా ఏమీ మాట్లాడలేదు. తిరిగి వెళ్లిపోయాడు. గౌరి పెద్దగా ఏడ్చింది.

రెండవరోజు, గౌరి తన చాకచక్యమంతా వినియోగించి బ్రతిమాలింది. తను అతనిని ప్రేమించిన మధురక్షణాలు జ్ఞాపకము చేసింది. కాని అతడు చలించలేదు.

మూడవరోజు కూడా గౌరి తన పంతం నెగ్గించుకొనలేకపోయింది. పంచెము ఓడిపోయింది. “శిక్ష విధించాలి” అని నిశ్చయించారు.

ఆరోజు గౌరికి ఉరిశిక్ష. గౌరి కన్నీళ్లతో భర్తవైపు చూసింది. అతను గంభీరంగా ఉన్నాడు. చూడవచ్చినవారిని అందరినీ వేడుకుంది. కాని ఎవ్వరూ జాలిపడలేదు. పెద్ద పెట్టున ఏడ్చింది. ఇప్పుడు గౌరికి తన తప్పు తెలిసింది. తన అహంకారమే తన్నీగతికి తెచ్చిందని గ్రహించింది.

తలారి గౌరిని శిరచ్ఛేదనకై వెంటబెట్టుకొని వెళ్లాడు. కాని సమయానికి “ఆపండి...వధ ఆపండి” అని ఒక కేకవినబడింది.

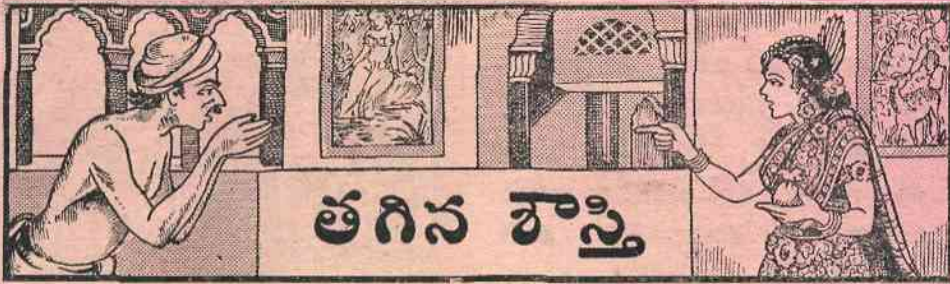
ఆ గొంతు ఆమెభర్తదే! పుట్టుమూగ ఎట్లా పలికాడా అని అందరూ ఆశ్చర్యపడ్డారు.

అప్పుడు గౌరిని అదరంగా దగ్గరికి తీసికొని ఆమెభర్త జరిగిన కథంతా చెప్పాడు. ‘గయ్యాళికి తగిన శాస్తి జరిగిందన్నారు వచ్చినవారంతా.

గౌరికి కోపంరాలేదు. తనతప్పు క్షమించమని భర్తను వేడుకొంది. భార్యాభర్తలిద్దరూ తిరిగి తమరాజ్యం చేరారు. అందరికీ బ్రహ్మానందమైంది. “అప్పుడు గాదు ఇప్పుడని సకలవైభవంగా వారిద్దరికీ వివాహంచేశారు. కథ కంచెకి, మనమింటికి.

చందమామ

ఒక పూళ్లో ఒక రాజున్నాడు. ఆ రాజుకి యిద్దరు భార్యలు. వాళ్లిద్దరిమీదా రాజు సమానమైన ప్రేమ కలిగివుంటున్నాడు. కాని, చిన్నరాణికిమాత్రం రాజంటే ప్రేమ లేదు. పైగా- రాజునీ, పెద్దరాణినీ ఎలాగైనా చంపించివేసి తనే రాజ్యం ఏలుదామని దురుద్దేశంతోవున్నది.

ఈ పుద్దేశంతోనే రోజూ రాజుగారికి కీవరంచేసే మంగలిని పిలిపించింది. కారణమేమైఉంటుందా అని భయపడుతూ మంగలి చిన్నరాణి అంతఃపురానికి వెళ్లాడు.

అత్రంతో వేచిఉన్న చిన్నరాణి, వాడు కనబడగానే దాసివాళ్ళ నందర్నీ అవతలకి పొమ్మని ఆజ్ఞాపించింది. వాళ్లందరూ వెళ్లి పోగానే మంగలిని పిలిచి ఇలా చెప్పింది : 'ఓయి మంగలి! నే నొక పని చెప్తాను. చెప్పినట్టు చేశావో వెయ్యిరూపాయలిస్తాను. నువ్వు కోరుకున్న భూములిస్తాను. చెయ్యక పోయావంటే తల కొట్టి కోటగుమ్మానికి వేలాడదీయిస్తాను.'

మంగలి పణికిపోతూ, "చెప్పండి తల్లీ! తప్పకుండా నడుచుకుంటాను" అన్నాడు.

అప్పుడుచిన్నరాణి మంగలితో, "ఒరేయ్, నేను చెప్పబోయేది చాలా రహస్యం. పట్టకయినా తెలియనివ్వకూడదు సుమా" అని హెచ్చరించి, ఇట్లా చెప్పింది:

"నువ్వు రాజుగారికి కీవరంచేసేటప్పుడు గురిచూసి, వారి కంతం కోసెయ్యాలి. తెలిసిందా?" అని చెప్పి, వెయ్యిరూపాయల సంచి వెంటనే చేతికిచ్చింది. పని జరిగిన తరువాత కోరుకున్న భూము లిస్తానన్నది.

'ఈ పని జాగ్రత్తసుమా!' అని మంగలిని మరి మరి హెచ్చరించి పంపింది. బహుమానాలకు అశపడిన మంగలి, రాజు గారికి మళ్ళీ ఎప్పుడా కీవరంచేయడం అని సమయంకోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు.

* * *

రాజుగారి కోటకి అయిదుమైళ్ళ దూరంలో ఒక చిన్న పల్లెటూరు ఉన్నది. ఆ పూళ్లో ఒక పెద్ద బ్రాహ్మడుండేవాడు. ఆ పూరికి

రాజుగారి బస్తీకి మధ్యని ఒక చిట్టడవి ఉంది. ప్రతిరోజూ ఆ అడవి దాటి అయిదు మైళ్ళూ నడిచివచ్చి, బ్రాహ్మడు రాజుగారి బస్తీలో 'సీతారామాభ్యాంన్నమః' అని అంటూ భిక్షాటన చేయాలి. ఆ వూళ్లో దొరికిన బియ్యపుగింజలు పట్టుకుపోయి, భార్య బిడ్డల్ని పోషించుకోవాలి.

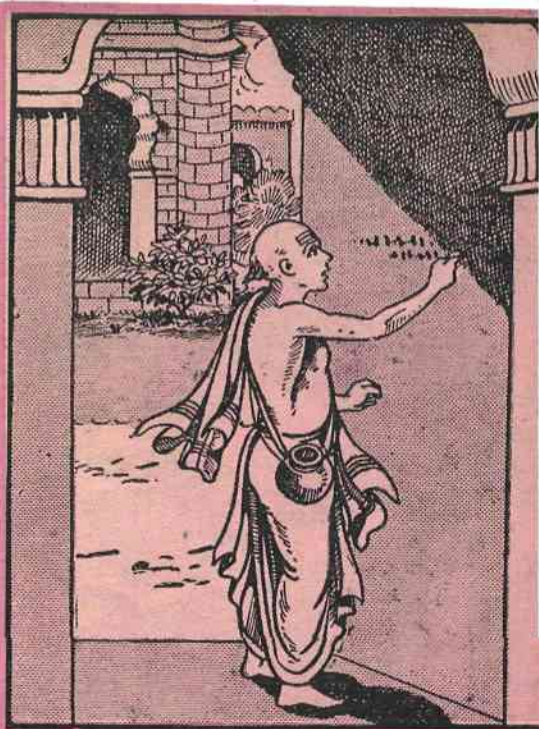
ఒకనాడు మా మూలు ప్రకారం బ్రాహ్మడు తెల్లవారుఝామునే లేచి అడవి మార్గంపట్టి వెళుతున్నాడు. కొంతదూరంలో ఒక ఎలుగొడ్డు కనపడింది. అది దాని వీపు ఒక చెట్టు మొదలుకి పెట్టి రాసుకుంటూ వుంది. తనవైపే వస్తుందనుకున్నాడు బ్రాహ్మడు. భయంచేత అతనికి ముచ్చెమటలూ పోసేసి, కాళ్ళూ చేతులూ కంపించడం ప్రారంభించింది.

సరే, పైన దేముడున్నాడుకదా అనిచెప్పి గుండె నిబ్బరం చేసుకుని, బ్రాహ్మడు ధైర్యంతో యిట్లా ఎలుగొడ్డును వర్ణిస్తూ పాట మొదలెట్టాడు:

"రాస్తావ్-రాస్తావ్-చూస్తావ్
చూచి-చూచి-ఏం చేస్తావ్?"

కొంతసేపటికి ఎలుగుబంటి దాని దారిని అది పోయింది. బ్రాహ్మడు సంతోషపడ్డాడు.

ఆ సంతోషంలో బ్రాహ్మడు, తన మామూలు 'సీతారామాభ్యాంన్నమః'

అనటం మరిచిపోయి, ఊళ్లో యాయ వారానికి వెళ్లివచ్చాడు కూడా—

"రాస్తావ్-రాస్తావ్-చూస్తావ్
చూచి-చూచి, ఏం చేస్తావ్?"

అని పాడుతూ భిక్షాటన చేస్తూవచ్చాడు.

ఊళ్లోపని ముగించుకుని బ్రాహ్మడు కోట లోకి వెళ్లాడు. అక్కడా ఈకొత్తపాటే పాడే సరికి మామూలుప్రకారం అతడికి ఎవరూ సంభావన ఇవ్వలేదు. కనిపెట్టుకుని కనిపెట్టుకుని విసుగొచ్చింది బ్రాహ్మడికి. చివరికి, అక్కడ కిందని ఒక బొగ్గు అగవడేసరికి దానితో కోట గోడమీద తను నిలబడ్డచోటున ఆ పాటనే రాసేసి ఇంటికి వెళ్లిపోయాడు.

అ మరననాడు రాజు క్షవరం చేయించు కోటానికని మంగలిని పిలిపించాడు. సమయం చిక్కిందికదా అని వాడు చాలా సంతోషపడ్డాడు.

బ్రాహ్మడు పాట రాసిన గోడకి ఎదురుగానే రాజుగారు కుర్చీవేయించుకుని క్షవరాని కూచుని, మంగలివేపు చూచారు.

మంగలి పొదినుంచి కత్తితిని నూరటం ప్రారంభించాడు, కాని చేతులు వణికాయి. మళ్ళీఎట్లానో ధైర్యంతెచ్చుకుని, చాలాసేపు కత్తి పదునుపెట్టి, రాజుగారి మెడవైపు ఒకసారి తనకత్తివేపు ఒకసారిచూస్తూవున్నాడు.

ఇంతలో రాజు, తన ఎదట గోడమీద ఉన్న పాట చూచి పైకి చదివాడు.

రాజు పాడగానే మంగలి, తననిగురించే అనుమానించి ఇట్లా పాడుతున్నాడనుకుని, చేతిలో కత్తి, పాదీ అక్కడే విడిచిపెట్టేసి, తుర్రుమన్నాడు.

నలుగురుకలిసి మంగలినిపట్టి బంధించారు. రాజుయెదుట నిలబెట్టారు. ఒక్కముక్క కూడా దాపరికం లేకుండా ఉన్న దున్నట్టు మంగలి చెప్పేశాడు.

చిన్నరాణి చేసిన మోసంతెలిసి, సభలో అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు. రాజుకి ఆగ్రహం కలిగింది. చిన్న రాణిని నిలబెట్టపాటున లాక్కురమ్మని అజ్ఞాపించాడు.

చిన్నరాణివచ్చి - "తెలియక చేశాను. ఈ తప్పు క్షమించండి!" అంటూ ఎంతో ప్రాధేయపడింది.

"ఇటువంటి దుష్టురాలిని ఎంత మాత్రమూ క్షమించరాదు. అరణ్యంలోకి తీసుకువెళ్లి తల సరికితెచ్చి కోటగుమ్మానికి వేలాడతీయవలసింది. ఈ మంగలిని ఒక పుష్కరంపరకు చెరసాలయందు ఉంచవలిసింది" అని రాజు శిక్షలు విధించాడు.

* * *

చందమామ

ఇదంతా జరిగిన తరువాత రాజుకి ఒక చిన్న సందేహం కలిగింది : 'ఈ కోటగోడ మీద వున్న పాట చూడడంవల్లకదా నా ప్రాణాలు తక్కినాయి? ఇటువంటి పాట ఎవరు రాశారు, ఎందుకు రాశారు?'-అని. 'ఈ పాట ఎవరు రాశారో వారికి వెయ్యి న్నూటపదహార్లు బహుమానం యిస్తామని చాటింపు వేయించ' మని ఆజ్ఞాపించాడు.

అట్లానే వేయించారు. ఆ చాటింపు విన్నవాళ్లందరూ ఆ రాసింది నేనే, నేనే అంటూ దెబ్బలాడుకుంటూ రాజు గారి కోటలో ప్రవేశించారు. రాజు వీళ్ళ సందరినీ చూచి, "సరే, బాగానే వుంది. ఈ పాట రాసిన కారణం యేమిటి?" అని అడిగే సరికి సమాధానంచెప్పలేక, తెల్లమొహంవేసి ఒక్కొక్కళ్లే జారుకున్నారు.

మృదునాడు మామూలుగా మన బ్రాహ్మడు ఊళ్ళోకి వచ్చాడు యాయవారంకోసం. ఎవళ్ళూచూసినా ఆ గోడమీది పాటనిగురించే వింతగా చెప్పుకుంటుకున్నారు.

కోటలోకి వెళ్లి బ్రాహ్మడు ఒక భటుణ్ని పిలిచాడు. 'ఈ కోటగోడమీద పాట రాసిన బ్రాహ్మడు వచ్చాడు' అని వర్తమానం చేశాడు రాజుగారికి.

రాజు సంతోషంతో బ్రాహ్మణ్ని లోపలికి పిలిపించి, ఈ పాట రాసిన కారణం ఏమిటని ప్రశ్నించాడు. బదులుగా అడవిలో ఎలుగు బంటి కథ అంతా పూసగుచ్చినట్టు చెప్పాడు బ్రాహ్మడు.

ఇది విని రాజు, బ్రాహ్మడికి వేయి న్నూట పదార్లు బహుమానమియ్యటమే గాకుండా, తన కొలువులో ఉద్యోగం యిప్పించాడు. అంతటితో బ్రాహ్మడి దరిద్రం తీరిపోయింది. చక్కా ఉద్యోగం చేసుకుంటూ భార్య బిడ్డలతో హాయిగా కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు.

గోరింక కథ

పాపాయిలూ! —

నల్లనల్లగా కనపడే గోరింకపిట్టని చూశారు కద! ఎగిరి యెగిరి, మిడతల్ని దండుకుంటూ అస్తమానం మన పెరల్లల్లోనే తచ్చాడుతూ వుంటుంది; గోరింకని ఎవరెరుగరూ?

గోరింక మన కీనాడు నల్లటి రంగుతో కనబడుతున్నదేకానీ, మొదట్లో అసలు దాని రంగు నలుపు కానేకాదు.

పూర్వకాలమందు అది చాలా అందం గానూ, హంసకంటె కూడా తెల్లగానూ వుండేది. అయితే మరి, యిప్పుడది ఎంచేత నల్లబడిపోయిందీ అని అడుగుతారేమో? దీన్నిగురించి ఒక గమత్తయిన గాథ వుంది, చెబుతా:

ఒక రోజున గోరింక అకాశమార్గాన ఎగురుతూ, చెట్టుమీద పనిచేసుకుంటున్న కొండపిట్టని చూసి కిందికి దిగింది. ఆ

కొండపిట్టముందు తళతళా మెరసిపోతూ వెండి బంగారాలు కుప్పలుగా పోసి వున్నాయి.

తక్కిన పక్షులు వేటి కంటా పడకుండా నే ధనరాసులు దాచేసుకుందామని కొండపిట్ట ప్రయత్నిస్తోంది. కాని, ఇంత లోనే గోరింక అక్కడ వాలడంచేత దాని రహస్యం కాస్తా బయటపడ్డది.

పోనీ, వెళ్లిన గోరింక నా కెందుకని ఊరుకోవచ్చా? ఉహు!—ఆరా తీయటం ప్రారంభించింది: "అక్కా అక్కా! ఈ ధనమంతా నీకు ఎవరిచ్చారు? ఎట్లా వచ్చింది?" అంటూ ఒక లక్ష ప్రశ్నలు వేసింది.

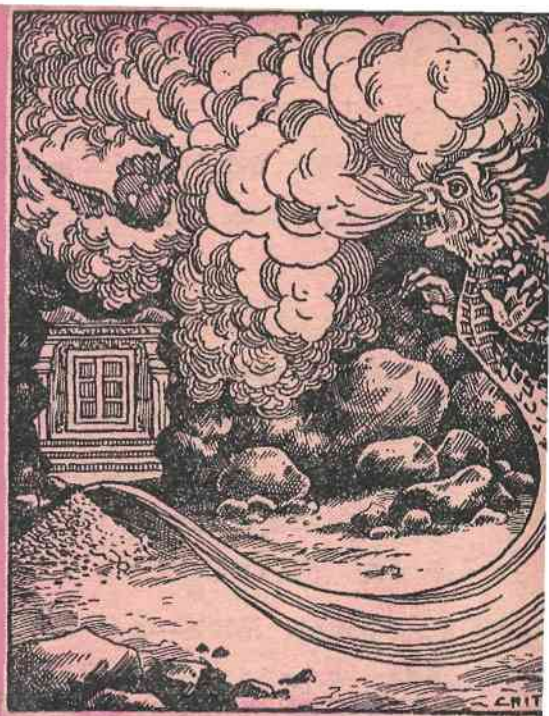
కొండపిట్టకైతే రహస్యం చెప్పడం ఇష్టం లేదు. ఎవరికిమాత్రం ఇష్టం వుంటుంది ఇంటిగుట్టు వెల్లడిచేసుకోవటం? కాని, ఈ

గోరింకకు చెప్పకపోయినట్లయితే, ఇది పోయి తక్కిన పక్షులన్నింటికీ చెప్పేస్తుందేమో! అందువల్ల మనకు చాలా ప్రమాదం కలుగుతుందే, అని భయం పట్టుకుంది.

చేసే దేముంది? చెప్పక తప్పదు. సరే, గోరింకచేత ఒక వంద ఒట్లు వేయించుకుని, కొండపట్ట, తనకి ధనం దొరికిన విధం ఇట్లా వెల్లడిచేసింది:

“చెల్లీ! చూడు, నీకు నే నొక పెద్ద గుహ అనవాలు చెబుతాను. ఆ గుహలో నించి పొగా పొగా ఒక గది అగపడుతుంది. అందులో వెండిరాసు లుంటాయి. కాని వాటివైపే చూడవద్దు. ఇంకా వెళ్లగా మరొక గది కనిపిస్తుంది. దాన్లో బంగారపు రాసు లుంటాయి. అదీ తాకవద్దు. మరికొంచెం దూరం పోతే మూడవ గది అగుపిస్తుంది. అందులో ఒక రాజు ఉంటాడు. ఆ రాజు నడిగావంటే నువ్వు కోరినంత ధనం కురిపిస్తాడు” అని చెప్పింది.

సరేనని గుట్టు తెలుసుకుని, గోరింక బయల్దేరింది. గుహలోకి ప్రవేశించింది. కొంతదూరం పొగా వెండిరాసులున్న గది వచ్చింది. ‘ఇవన్నీ నాకుంటే మహాబాగా

ఉండును’ అనుకుని ఉవ్విళ్ళూరింది. కానైతే, కొండపట్ట చెప్పిన మాటలు జ్ఞాపకానికి వచ్చినై.

ఇంకా వెళ్ళేవరకు మరోగదిలో బంగారు రాసులు అగపడినయి, ఇహ వాటిని చూడగానే మనసు ఉండబట్టింది కాదు. ఎట్లాగైనా వాటిని ఎత్తుకుపోవాలనే దురాశతో బంగారాన్ని ముక్కుతో ముట్టుకున్నది.

గోరింక ముక్కు బంగారానికి తగలడమేమిటి!! ముక్కులోంచి పొగలు కక్కుకుంటూ భయంకరమైన రాక్షసి రాసిలో నించి రావడమేమిటి!!!

ఆ రాక్షసి వచ్చేసరికి గది అంతటా పొగలు కమ్మేశాయి. గోరింకకు కంగారు పుట్టింది.

“నువ్వు ఎవరవు? ఈ గదిలోకి ఎట్లా వచ్చావు? ఈ బంగారపు రాసి ఎవరి దను కున్నావ్? అది ఎందుకు ముక్కుతో పొడి చావ్? చెప్ప చప్పున? చెప్పకపోయినా వంటే యేంచేస్తానే చూసుకో!” అంటూ ఆ రాక్షసి గోరింకని గద్దించింది.

వణికిపోతూ గోరింక—తను కొండపిట్ట వద్దకు దిగిరావడమూ, గుట్టుమట్టులల్లా తెలుసుకోవటమూ, గదిలోకి రాగానే తనకి మనస్సులో దుర్బుద్ధి పుట్టడమూ—ఈ సంగతి సందర్భాలన్ని మాయా మర్మం లేకుండా చెప్పివేసింది.

“సరే, నువ్వు అడగానే నిజం చెప్పేశావు గనక, క్షమించి నిన్ను మింగేయకుండా విడిచిపెడుతున్నాను. కాని, నీకు మన స్సులో దురాశ కలగడంచేత అందుకు తగిన శిక్ష పొందితీరవలసిందే. తప్పించుకో

వీలేదు. ఛో, ఇంకముందైనా బుద్ధి కల్గి మనులుకో” అని రాక్షసి కసిరి కొట్టింది గోరింకని. గోరింకకు ఊపిరాడక బయటికి వచ్చేసింది. రాక్షసి ఇచ్చిన శాపం వల్ల చక్కగా తెల్లగా వుండేటటువంటి ఆ గోరింక శరీరం యావత్తూ నల్లబడి పోయింది! ఐతే ముక్కుతో బంగారపు రాశి పొడిచిందికదూ. అందుకని బంగారం దాని ముక్కుకి అంటుకొని ఆ కాస్తమేర పచ్చగా వుండిపోయింది.

చూశారా, గోరింక ఎన్నిబాధలు పడిందో? కొండపిట్టను గుట్టుచెప్పమని నిర్బంధించడం ఒక తప్పు. అది చెప్పినట్టు అక్షరాలా నడుచుకోకపోవటం రెండో తప్పు. గదిలో ప్రవేశించి, వెండి బంగారాలు చూడగానే దురాశ చెందటం మూడో తప్పు. ఇన్ని తప్పులు చేసింది గనకనే గోరింకకు రాక్షసి శాపం పెట్టింది. శాపం తగలటంవల్లనే అందంగాను, తెల్లగాను వుండే గోరింక నల్లగా మాడిపోవలసిన గతి పట్టింది.

(గతనంబిక తరువాయి)

రాజకుమార్తె చెప్పినదంతా వినేసరికి రాజకుమారుడికి చాల ఆశ్చర్యం వేసింది. "అలాగేపోతాను. కాని ఈసారి అతను ఏపని చెబుతాడో నీకు తెలుసా?" అని అడిగాడు.

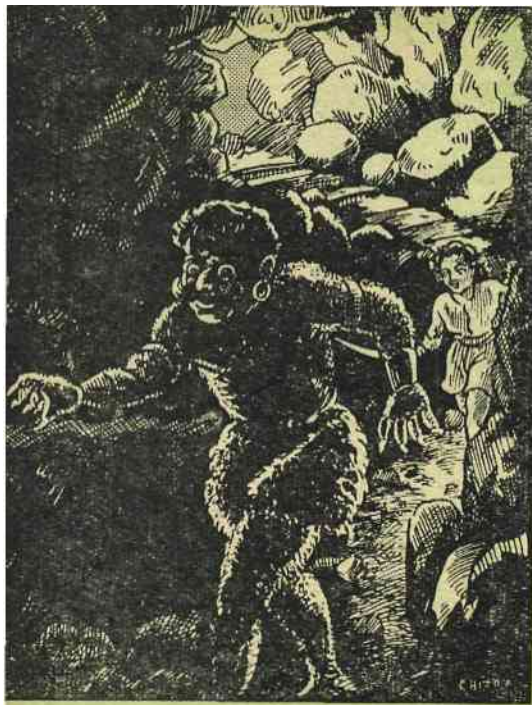
"తెలుసును. ఈసారి అతను నిక్కెక్క చీకటి గదిలోకి తీసుకుపోతాడు. ఆ గదిలో ఒక పెద్ద గొయ్యివుంటుంది. నిన్ను ఆ గోతి చుట్టూ మూడుసార్లు ప్రదక్షిణం చెయ్యమంటాడు. 'నేను చెయ్యను' అని నీవు అంటే నిన్ను చంపేస్తా అతనికి వస్తుంది గదా. అందుకని నువ్వు అలాగే ప్రదక్షిణం చేస్తావు. చీకట్లో అతను నీ వెనకనే వచ్చి నిన్ను గోతిలోకి తోస్తాడు. తిండితిప్పలూ లేక గోతిలోవాడివి గోతిలోనే చస్తావు. అప్పుడు నీ గుండెకాయ తింటాడు." అని చెప్పింది రాజకుమార్తె.

"అలాగైతే ఈ అపాయం నించి తప్పించుకునే మార్గం ఏమైనా నాకు చెప్పగలవా?" అని అడిగాడు రాజకుమారుడు.

అప్పుడు రాజకుమార్తె యిలా చెప్పింది : "అతను నిన్ను గదిలోకి తీసుకువెళ్లి గోతి చుట్టూ తిరగమంటాడు. అప్పుడు నువ్వు, 'ఈచోటు నాకు కొత్త. పైగా ఈ చీకట్లో నేను గోతిచుట్టూ ఎలా తిరగగలను. కాని, నువ్వు ముందు దారిచూపుతుంటే నీ వెనకడితే నేనూ వస్తూ అలాగే మూడుసార్లు ప్రదక్షిణం చేస్తాను' అని చెప్పు. అతను చేసేదిలేక అలాగే ముందు నడుస్తుంటాడు. అప్పుడు నువ్వు నీ కత్తితో సమయంచూసి అతన్ని పొడుపు. ఒకవేళ అలా చెయ్యలేక పోయినా యివాల్టికి నీ గండం గడుస్తుంది. రేపు వింపని యిస్తాడో ఈ రాత్రి నేను అతన్ని అడిగితెలుసుకుంటాను. రేపు మళ్లీ నా దగ్గరికి వచ్చి ఆ సంగతి తెలుసుకో. ఇప్పుడతను వచ్చేవేళ అయింది. పువ్వు నా చెవిలో పెట్టి వెళ్లిపో" అన్నది రాజకుమార్తె.

రాజకుమారుడు అలాగే గులాబీ పువ్వును తిరిగి రాజకుమార్తె చెవిలో

బి. వేణుగోపాల్ — మద్రాసు.

పెట్టాడు. అమె వెంటనే స్పృహతప్పి అదివరకటిలాగానే పడుకుండిపోయింది. రాజకుమారుడు బైటికివచ్చి ఆవరణలో కూర్చున్నాడు.

మరి కాసేపటికి రాక్షసుడు తిరిగి వచ్చాడు. ఈమారు అతను అదివరకటిలాగా సన్యాసి వేషంలోరాలేదు. అతని అసలు రాక్షసరూపంతో వచ్చాడు. రాజకుమారుడు యింకా బ్రతికే వుండటం చూసేసరికి అతనికి ఆశ్చర్యం వేసింది. కాని ఆ ఆశ్చర్యాన్ని బైటికి కనపర్చకుండా, రాజకుమారుణ్ణి తన వెంట ఒక చీకటి

గదిలోకి తీసుకుపోయాడు. రాజకుమార్తె చెప్పినట్లుగానే రాక్షసుడు, రాజకుమారుణ్ణి గోతిచుట్టూ ప్రదక్షిణం చెయ్యమన్నాడు.

“అలాగే ప్రదక్షిణం చేస్తాను. కాని, ఈచోటు నాకు అసలే కొత్త. అందులో యిక్కడ అంతా చీకటి గబ్బగయ్యంగా వుంది. దారి నాకు కొంచెంకూడా తెలియటంలేదు. అందుకని నువ్వు ముందు దారి చూపుతూ నడుపు. నీ వెనకనే నేనూ నడుస్తాను” అన్నాడు రాజకుమారుడు.

తన పాచిక పారనందుకు రాక్షసుడు మనసులో విచారించాడు. అయినా చేసేది లేక అలాగే ముందు దారి చూపుతూ నడిచాడు, రాజకుమారుడు అతని వెనకనే కత్తిసిద్ధంగా పుచ్చుకుని నడుస్తున్నాడు. కాని రాక్షసుడు చాలా తొందరగా తిరగటంవల్ల రాజకుమారుడు అతనిని అందుకోలేక పోయాడు. అందువల్ల తను అనుకున్నట్లు రాక్షసుణ్ణి పొడవలేక పోయాడు. ఎలాగైతేనేం, ఆరోజుకి గండం గడిచి బ్రతికి బైటపడ్డాడు.

తర్వాత రాక్షసుడు రాజకుమారుణ్ణి అక్కడే వదిలేసి రాజకుమార్తెవున్న గదిలోకి వెళ్లిపోయాడు.

చందమామ

తెల్లవారేవరకూ రాజకుమారుడు అక్కడే
ఆ చీకట్లోనే వుండిపోయాడు.

తెల్లవారింది. రాక్షసుడు మళ్ళీ సన్యాసి
వేషం వేసుకుని ఎక్కడికో వెళ్లిపోయాడు.

రాక్షసుడు వెళ్లిపోగానే, రాజకుమారుడు
ఎకాయెకిని రాజకుమార్తె దగ్గరికివెళ్లి, ఆమె
చెవిలో పువ్వు తీశాడు. ఆమె లేచి
కూర్చుని, “ఏమి జరిగింది, రాత్రి?” అని
అడిగింది.

“నీవు చెప్పినట్లే చేశాను కాని అతను
చాల తొందరగా నడిచాడు. అందువల్ల
నీ ఉపాయం ప్రకారం అతన్ని పాదవలేక
పోయాను. ఎలాగైతేనేం, నీదయవల్ల బ్రతి
కాను. ఈసారి వింపని చెబుతాడో కను
క్కున్నావా?” అని అడిగాడు రాజ
కుమారుడు.

అప్పుడు రాజకుమార్తె యిలా చెప్పింది:
—“సాయంత్రానికి అతను తిరిగివస్తాడు.
రాగానే నిన్ను ఒక పెద్ద హాలులోకి తీసుకు
పోతాడు. ఆ హాల్లో ఒక సింహాసనం
వుంటుంది. అతను దానిమీద కూర్చుని
నిన్ను తన పాదాలదగ్గర వంగి మూడు

సార్లు దణ్ణం పెట్టమంటాడు. అప్పుడు
నువ్వు - ‘అయ్యా, నేను గొప్పవంశాన
పుట్టిన సంగతి మీకు తెలిసినదే కదా! ఈ
రోజువరకూ ఆ వంగివంగి దణ్ణాలు పెట్టట
మంటే ఏమిటో నేను యెరగను. మీరు
కనుక అలా చేసి చూపెడితే తర్వాత
నేను అలాగే చేస్తాను’ అని చెప్పి. అతను
చేసేదిలేక అలాగే మూడుసార్లు వంగి
దణ్ణం పెడతాడు. ఆ మూడుసార్లలో
మంచి సమయంచూసి నీ కత్తితో అతని
తల నరికివెయ్యి” అని సలహా చెప్పింది
రాజకుమార్తె. రాజకుమారుడు చాల

సంతోషించి పువ్వు ఆమె చెవిలో పెట్టి తను వెళ్లి మళ్ళీ చీకటిగదిలో కూర్చున్నాడు.

సాయంత్రానికి రాక్షసుడు తిరిగి వచ్చాడు. రాజకుమారుణ్ణి తనవెంట ఒక పెద్దహాలులోకి తీసుకువెళ్లాడు. అక్కడ ఒక సింహాసనం వుంది. దాంట్లో రాక్షసుడు కూర్చుని రాజకుమారుణ్ణి తన పాదాల దగ్గర వంగి మూడుసార్లు దణ్ణం పెట్ట మన్నాడు. రాజకుమార్తె చెప్పిన సలహా ప్రకారం రాజకుమారుడు రాక్షసుణ్ణి మొదట దణ్ణం పెట్టి చూపమని అడిగాడు. రాక్షసుడు సరేనని మొదటిసారి వంగాడు. ఆ పనికూడా పూర్తిచేస్తాను" అని అడి

రాజకుమారుడు కత్తి సిద్ధంగా వుంచు కున్నాడు. రెండోసారి రాక్షసుడు వంగాడు. రాజకుమారుడు కత్తి రాక్షసుడి మెడపైకి ఎత్తి తయారుగా వుంచుకున్నాడు. మూడో సారి రాక్షసుడు వంగటం, రాజకుమారుడి కత్తి రాక్షసుడి తలనీ మొండాన్ని వేరు వేరుగా ఖండించటం ఒక్కసారిగా జరిగాయి.

ఈ పని పూర్తికాగానే రాజకుమారుడు సంతోషంతో రాజకుమార్తె గదికి ఒక్క పరుగున వెళ్లి, ఆమె చెవిలో పువ్వుతీసి లేపాడు. రాక్షసుణ్ణి చంపినందుకు రాజ కుమార్తె రాజకుమారుణ్ణి చాల మెచ్చు కున్నది. అప్పుడు రాజకుమారుడు అడి గాడు—“ఇంతటితో మనకు వాడి పీడ వదిలినట్లేనా?” అని.

“అప్పుడే ఏమయింది. రాక్షసుణ్ణి నువ్వు చంపావన్నమాటేగాని అతని ప్రాణం వేరే యింకో చోట వుండనేవుంది. ఆ ప్రాణాన్ని కూడా చంపావంటే అప్పటికి రాక్షసుడు పూర్తిగా చచ్చినట్లు. లేకపోతే యింకో గంటలో అతను మళ్ళీ బ్రతుకుతాడు” అని చెప్పింది రాజకుమార్తె.

“ఆ ప్రాణం ఎక్కడవుందో చెప్పరాదా. ఆ పనికూడా పూర్తిచేస్తాను” అని అడి

చందమామ

గాడు రాజకుమారుడు. అప్పుడు రాజకుమార్తె యిలా చెప్పింది:

“ఇప్పుడు రాక్షసుణ్ణి చంపిన హాలుకు ప్రక్కనే నీకు కొన్ని మెట్లు భూమిలోకి పోతూ కనిపిస్తవి. నిపు ఆ మెట్లన్నీ దిగి పోవాలి. చాలా లోతుకుపోవాలి. అలా పోతూవుంటే దారిలో నీకు తొమ్మిదిగదులు ఒకదాని తర్వాత ఒకటి కనిపిస్తై. తొమ్మిదో గది దాటంగానే నీ దారికి ఒక గోడ అడ్డు తగులుతుంది. అప్పుడు నువ్వు నీ కత్తి కొనతో ఆ గోడమీద ‘తొలిగిపోగోడా’ అని మూడుసార్లు కొట్టు. మూడోసారి కొట్టగానే గోడ తొలిగి పోతుంది. అప్పుడు నీ

కెదురుగా ఒక గది కనిపిస్తుంది. ఆ గదిలో ఒకసింహాసనంమీద ఒక పదేళ్ళకుర్రవాడు కూర్చునివుంటాడు. అతనిచేతిలో ఒక గిన్నె వుంటుంది. ఆ గిన్నెనిండా ఒక ద్రావకం వుంటుంది. రాక్షసుడిప్రాణం ఆకుర్రవాడే. నీవు సరాసరి వెళ్లి ఆ కుర్రవాణ్ణి నీ కత్తితో పాడువు. అతడు చనిపోతాడు. దాంతో రాక్షసుడు చనిపోయిన ట్లవుతుంది. కుర్రవాణ్ణి చంపిన తర్వాత అతని చేతిలో వున్న గిన్నె నాదగ్గరికి తీసుకురా. దాంట్లోవున్న ద్రావకం ఒక్కొక్కబొట్టు యిదివరకు రాక్షసుడి చేతిలో చనిపోయినవారి ప్రాణాలన్నమాట. అందుకని నువ్వు ఆ ద్రావకం ఒక్కబొట్టు

కూడా కింద పడనీయకుండా నా దగ్గిరికి తీసుకరావాలి.”

రాజకుమారుడు వెంటనే మెట్టు దిగి వెళ్ళాడు. రాజకుమార్తె చెప్పినట్లు తొమ్మిది గదులూ, దాని తర్వాత గోడ తగిలాయి. గోడమీద కత్తితోకొట్టగానే గోడ తొలిగిపోయి గది కనిపించింది. రాజకుమారుడు ఎకాఎకిని వెళ్లి గదిలో సింహాసనంమీద కూర్చున్న కుర్రవాడిగుండెల్లో ఒక్కపాటు పొడిచాడు. కత్తి ఏపులోంచి దూసుకు పోయింది. కాని ఆ కుర్రవాడు మాత్రం అలాగే కొయ్యబారిపోయాడు.

తర్వాత రాజకుమారుడు ద్రావకం గిన్నె తీసుకుని రాజకుమార్తెని కలుసుకున్నాడు. రాజకుమార్తె సంతోషించింది.

తర్వాత ఆ ద్రావకం తీసుకుని రాజకుమార్తె రాజకుమారుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని ఒక పెద్ద గదిలోకి తీసుకుపోయింది. అక్కడ రాక్షసుడిచేతిలో చనిపోయిన దురదృష్టవంతుల పీనుగలు వరుసగా ఉన్నై.

అందులో పిల్లలున్నారు, పెద్దవాళ్ళున్నారు, అడవాళ్ళున్నారు. దాదాపు వెయ్యిపీనుగులు దాకా వున్నయ్. రాజకుమార్తె తనుతెచ్చిన ద్రావకం ఒక్కొక్క బొట్టే ఒక్కొక్క పీనుగమీద వేసింది. వెంటనే అందరూ వరసగా తిరిగి బ్రతికారు. వాళ్ళ జరిగిన సంగతంతా తెలుసుకుని రాజకుమార్తెనీ, రాజకుమారుణ్ణి ఎంతో మెచ్చుకున్నారు. తర్వాత, ఎవరిళ్ళకు వాళ్ళు చేరుకున్నారు.

రాజకుమార్తె రాజకుమారుణ్ణి తనతో పాటు తన తలిదండ్రుల దగ్గిరికి తీసుకు పోయి జరిగినదంతా చెప్పింది. వాళ్ళు చాల సంతోషించారు. రాజకుమారుడి తలి దండ్రులకు కూడా కబురుచేసి పిలిపించారు. ఒక సుముహూర్తాన రాజకుమార్తెని రాజకుమారుడి కిచ్చి వైభవంగా పెళ్ళి చేశారు. తర్వాత రాజకుమారుడు, భార్యని తీసుకుని తన రాజ్యానికి వచ్చి వెయ్యేళ్ళు సుఖంగా బ్రతికారు.

[అయిపోయింది]

గర్జించిన మేకలు

ఒక పూట్లో ఒక కాపు. ఆ కాపుదగ్గర చాలా మేకలున్నాయి. ఆ మేకలతోపాటు కొన్ని గొట్టెలు కూడా వుండేవి. ఆ మేకలనీ, గొట్టెలనీ శ్రద్ధతోనూ ప్రేమతోనూ కాపాడు తున్నాడు కాపు. ప్రతిరోజూ వాటి నన్నిటినీ ఒకసారి మేతకు తోలేవాడు.

తలలు పైకి ఎత్తి పెట్టుకొని బహు దర్బాగా సాగిపోయేవి మేకలన్నీ. గొట్టెలు మాత్రం తలలు వంచుకొని మెల్లగా నడిచి పోయేవి. అవి వినయంగా ఉండటంచేత గొట్టెలంటే దర్బా తెలియని మూర్ఖజంతువు లుగా ఎంచి, వివగించుకునేవి మేకలు.

'మేము బలవంతులం. మా బలగం పెద్దది. మేము తల పైకెత్తి రీతితో నడవ గలం. ఈ గొట్టెలు చూడబోతే ఆటేలేవు. పైగా అవి అవమానంతో ఎప్పుడూ తల దించుకొనే వుంటాయి. ఈ గొట్టెల కూ

మాకూ పోలిక యెక్కడ? మా మధ్యని దోస్తీ కుదరదు' అని అంటూండేవి మేకలు.

ఆహారం కావలసినవస్తే మేకలు ఎత్తయిన పొదలనుండి ఆకులు తుంపేవి. అందక పోతే ఒక్కొక్కప్పుడు వెనక్కాళ్ళమీద నిల్చొని మరీ ఆకులు లాగి తినేవి. ఆ మొక్కలకు ముళ్ళు వున్నా పొరుషంకొద్దీ లక్ష్యపెట్టేవి కావు మేకలు.

గొట్టెలకు మాత్రం ముళ్ళు అంటే తగని అసహ్యం. అవి భూమిమీద దొరికే మెత్తటి పసిరిక మేసి అంతటితోనే తృప్తిపడేవి.

'గొట్టెలు ఎప్పుడూ తలలు వంచుకొనే వుంటాయి. ఎప్పుడూ పచ్చిగడ్డిమాత్రమే పెరుక్కు తింటూవుంటాయి. మేము ఎంత ఎత్తున ఉన్నదానినయినా అందుకుని తిన గలము. గొట్టెలకంటే గొప్పవాళ్ళం మేము' అని బడాయికొట్టేవి మేకలు.

రచన: చెరుకుమూడి రాధాకృష్ణమూర్తి

ఒకరోజున కాపు గొట్టెలకుండే ఉన్న నంతా కత్తిరించివేశాడు. పాపం అవి చాలా వికారంగా తమారయ్యాయి. ఇది చూచి మేకలు వాటిని మరీ అసహ్యించుకున్నాయి. 'మా బొచ్చును ఎవ్వరూ తాకరు. గొట్టెల వంటి మూర్ఖజంతువులు మాత్రమే తమ బొచ్చును పొగొట్టుకుంటాయి. గొట్టెలకంటే మే మెంతో 'హెచ్చు' అన్నాయి మేకలు.

ఇట్లా వుంటూండగా—

కాపుని చూడ్డానికి ఒకనాడు కసాయి వాడు వచ్చాడు. 'నీదగ్గిర మంచి గొట్టె లున్నాయి కదా. వాటిని నేను కొనుక్కుంటాను' అన్నాడు కసాయివాడు.

'ఉహూ! వాటి నివ్వటానికి వీలులేదు. వాటిని ఎన్నటికీ అమ్మును. పాపం అవి నా కెంత వుపయోగకారు లనుకున్నావు! అవి లేకుంటే నాకొక్క నిమిషం గడవదు. అయినా, వాటి ఉన్ని అమ్ముకుని మేము

జీవనం గడుపుతున్నామాయె. అదేమాకు వ్యవసాయం. కనుక గొట్టెలగురించిమాత్రం నీవు ఎ టు వ్ వ ం టి అక పెట్టుకోవద్దు' అని కచ్చితంగా చెప్పివేశాడు.

'పోనీ మరి, మేకల్నిస్తావా?' అని అడిగాడు కసాయివాడు.

'అట్లానే, కొనుక్కుపో' అని అంగీకారం తెలిపాడు కాపు.

కసాయివాడు అడిగినంతడబ్బూ కాపుకి చెల్లించి మేకలను తోలుకుపోయాడు. అమాయికపుగొట్టెలు అట్లానే హాయిగా కాల క్షేపం చేస్తూ యజమాని దొడ్లో చిరకాలం ఉంటూవున్నాయి. మిడినిపడి కోతలుకోసే మేకల్ని కనుక్కున పిక కొనిపారవేశాడు కసాయివాడు.

అందుకనే, మనిషికయినా పశువుకైనా గర్వం కూడని గుణమనీ, వినయం గొడుగులా కాపాడుతుందనీ అంటారు పెద్దలు.

అబ్బాయిలూ, అమ్మాయిలూ !

పైన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో అరు తలలూ ఒకేలాగున వున్నట్లున్నాయాకదూ ? కాని అలా లేవు. రెండుతలలు కొంచెం తేడాగా ఉన్నయ్. ఆ తేడా లేకపోతే అరు తలలూ ఒకేలాటివే. మరి, తేడాగా వున్న ఆ రెండుతలలూ ఏవో కనుక్కోండి.

కనుక్కోలేకపోతే జవాబుకు 54 పేజీ చూడండి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

(ద స రా గీ తిక)

శ్రీలక్ష్మణుని పుట్టినిల్లయి
శీలసంపద కాన్యదంబయి
మేలులొసగెడి తెనుగు సీమను
మేలుకొల్పుము సోదరా.

1 తూర్పునను రత్నాకరేంద్రుడు
ధూర్తులకు గంభీరుడై యతి
నేర్పుమీరగ తెలుగుత్తల్లిని
నెనరునను గను సోదరా. 6

మూడుకోటల తెలుగు బిడ్డలు
మోదమలరగ సంచరించుచు
వాడి మగటిమి జూపి తిరుగగ
వాదమేలర సోదరా.

2 విజయనగరం బుత్తరంబున
విజయనగరము దక్షిణంబున
విజయవాడయి మధ్య వెలసెను
విజయరాష్ట్రము సోదరా. 7

పాడిపంటల కొదువ లేదూ
పైరు పచ్చల తరుగు లేదూ
పైడిపంటలె పండు నెలవులు
బాగుగా గను సోదరా.

3 ఒక్కడిశ మన కరవ సోదరు
లొక్కడెన కన్నడ భ్రాతలు
నొక్కవైపున ఓడ్ర యనుజులు
చక్కగా గను సోదరా. 8

కృష్ణ గోదావరీ నదులు
తృష్ణదీరగ నమ్మత మొసగుచు
ఉష్ణతాపము వాప నాంధ్రులు
జిష్ణులైరిర సోదరా.

4 ఇరుగు పొరుగు సహోదరాళిని
నెనక మెనగగ మైత్రితోడుత
కరముప్రేమను గాంచి రాష్ట్రపు
గౌరవము గను సోదరా. 9

తుంగభద్రానదీ జల ము
తుంగమై యాకసమునంటు త
రంగపంక్తుల తెనుగు నేలను
రంగుమీరెర సోదరా.

5 తెలుగువీరుల శక్తిచిహ్నము
తెలుపుచున్నది విజయనగరము
తెలుగు కవులను రాజ్య హేంద్రమె
తెలుపుచున్నది సోదరా. 10

రచన:

ధూళిపాళ వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం

జాస్తి వెంకటనరసయ్య

తిరువతియు శ్రీశైలతిర్థము
స్థిరముగను భద్రాద్రిక్షేత్రము
లరయగను మన తెనుగుసీమను
అలరుచుండెర సోదరా.

11

శిల్పకళలకు తెలుగుగడ్డయె
శ్రేష్ఠమైనది భారతావని
అల్పమే యది దేశదేశా
లాక్రమించెర సోదరా.

12

ఎల్లారా ఆజంత గుహలలో
ఎంత పనితన మలరియున్నది ?
మెల్లగా నీవడిగి గనుగొని
మేలునొందుము సోదరా.

13

హంపియందున రాజసభలో
కంపమొందిన స్తంభరాజము
సొంపుగను సత్తస్వరమ్ముల
నింపుగూర్చును సోదరా.

14

దాక్షిణాత్యుల గానపటిమకు
దారి నొసగిన త్యాగరాయలు
సాక్షిరా మన తెనుగుగానపు
శక్తి తెలుపగ సోదరా.

15

కవితలో గానంబులోపల
ప్రవిమలంబగు భక్తిసంపద
వివిధకళల ప్రశస్తిగాంచిన
దవుర! కనుగొను సోదరా.

16

దేశభాషలయందు మిక్కిలి
తెలుగు లెన్నని మెప్పు వడసెను
దేశభాష తెనుంగుసీమను
తీర్చిదిద్దర సోదరా.

17

ఆంధ్రరాష్ట్రమునంది రాజ్యము
ఆంధ్రముననే నడుపుకొనరా
ఆంధ్రమే నీ కోర్టుభాషగే
ఆదరింపర సోదరా.

18

తెలుగువారలు కష్టసుఖములు
తెలుగులో అధికారులకును
తెలుపగలుగ స్వరాజ్య మదియగు
తెలిసికొనరా సోదరా.

19

ఆంధ్ర మంత్రులు ఆంధ్రనాయకు
లాంధ్రులెల్లను సర్వశుభముల
ఆంధ్రరాష్ట్రమునందు వెలయుత
అధిక జయముల సోదరా.

20

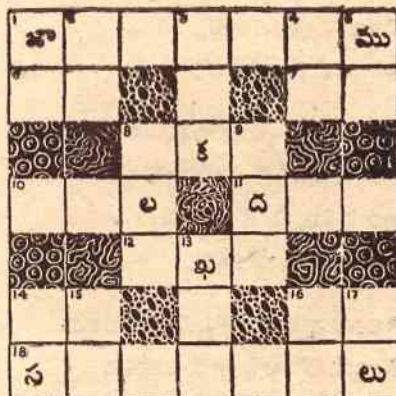
చిందమామ పజిల్

(భాషాభివృద్ధికి)

ఆధారములు

అడ్డము :

1. మన మూడు రం 11. భూతము
గుల జెండా 12. మోము
6. వాచుట 14. రాక్షస చక్రవర్తి
7. ధనుస్సు 16. ఒక పేకముక్క
8. కొంగ 18. పాలు, పెరుగు
10. స్త్రీ (బలములేనిది) మొదలైనవివిధు.

విలుపు :

1. ఒక ద్వీపము 8. నత్తువ
2. మధురము 9. సంతోషము
3. దీనిపై పిల్లలు 13. కడవెడైన నేమి—
వాయుదుర్లు పాలు
4. ఇతడు పద్యము 15. క్షణము
5. ఇది గుచ్చుకుంటే 16. రోజులో ఒక
బాధ భాగము
17. మర.

చిక్కు మాట

(కూర్పు: మద్దాలి కోటిశ్వరరావు, పెదకొత్తపల్లి)

నేను నెల్లూరు జిల్లాలో నాలుగు అక్షరాల ఒక ఊరుని.

నాలో 1, 2 అక్షరాలు కలిపిచదివితే 'చూచి' అని అర్థం వస్తుంది.

3, 4, అక్షరాలు కలిపిచదివితే 'కొండ' అని అర్థం వస్తుంది.

1, 4, అక్షరాలు కలిపిచదివితే 'ఏమగు' అని అర్థం వస్తుంది.

మరి, నేనెవరో కనుక్కోండి ?

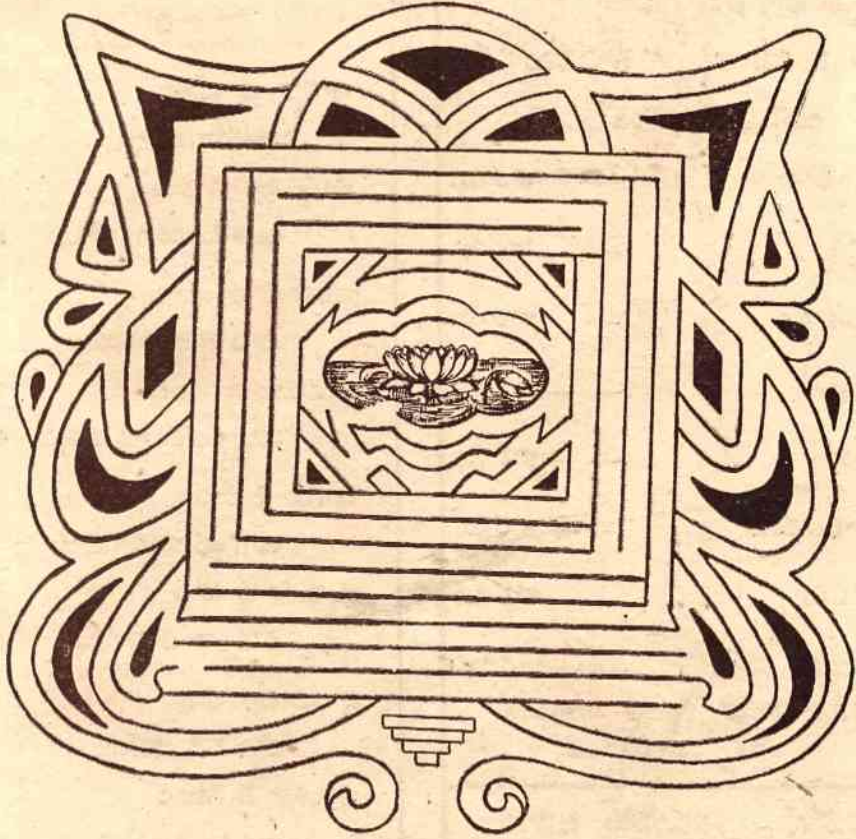
మీరు కనుక్కోలేకపోతే జవాబుకు 54-వ పేజి చూడండి.

వినోద చదరం

క్రిందవున్న చదరంలోని నాలుగుమాటలనూ, దిగువన యిచ్చిన ఆధారముల సహాయంతో పూర్తిచేసి చూడండి. మీరు చెయ్యలేకపోతే సరియైన జవాబుకు 54-వ పేజి చూడండి.

1.	రా	మ			
2.		రా	మ		
3.			రా	మ	
4.				రా	మ

1. ఇది ప్రతిగ్రామంలోనూ ఉంటుంది.
2. జాబులురాసేముందు ఇట్లా ప్రారంభిస్తారు.
3. ఈలపాటలో పేరుగాంచిన నటుడు.
4. మహాత్ముడు ఇట్లాఅంటూప్రాణంవిడిచాడు.

అబ్బాయిలూ, అమ్మాయిలూ!

పైన కనిపించే కొలను మధ్యని వున్న కమలందగ్గిరికి చేరు
కొవటానికి ఒకే ఒక దారి వుంది. ఆ దారి ఏదో మీరు మొదటి

ప్రయత్నంలోనే కనుక్కొండి చూద్దాం.

(ఈ చిక్కుబొమ్మని కూర్చి పంపినది : ఎ. శారద, మద్రాసు)

ముందు పేజీలోని చిక్కుమాటలకు జవాబులు:

అకారము; ప్రాకారము; వికారము; ఉపకారము; అపకారము;

ప్రతికారము; అహంకారము; నహకారము.

అబ్బాయిలూ! అమ్మాయిలూ !!

ఈ క్రిందివి అన్నీ “కారము” రే.

అవి ఏవో కనుక్కోండి

రూపము — కారము

గోడ — కారము

పైతృకళ — కారము

మేలు — — కారము

కిడు — — కారము

సాధించుట — — కారము

కోపము — — కారము

చేదోడు — — కారము

(మీరు కనుక్కోలేకపోతే జవాబులకు
ప్రక్కపేజి చూడండి)

వినోద చదరమునకు జవాబు

1.	రా	మ	మం	ది	రం
2.	శ్రీ	రా	మ	జ	యం
3.	ర	ఘ	రా	మ	య్య
4.	హ	రా	మ	రా	మ

52-వ పేజీలోని చిక్కుమాటకు జవాబు :
‘కనిగిరి’

49-వ పేజీలోని చిక్కుబొమ్మలకు జవాబు :
2, 3, నెంబర్లుగల తలలు తేడాగా వున్నై.

మా మ

ఊగరా వూయాల

ఊగరా పాపా...

ఊపు వూపున నీవు

ఊకొట్టుచును హాయి || ఊ ||

బంగారు వూయాల

పాప తెచ్చితినయ్య

భద్రంబుగా నందు

పవ్వళించుము తండ్రి || ఊ ||

ఊగటి పాపాయి

ఊగొట్టు మరకనుల

ఊపుతూనే జోల

లోపుగా పాడెదను || ఊ ||

జోలపాటకు నీవు

జోగి నిదురోవోయి

చాటుగా నీ నిదుర

జొబిల్లి దిలకించు || ఊ ||

హాయి నీ నిదురలో

అనంద స్వప్నాలు

కని సంతసము జెంద

నే ముదము నొందెదను || ఊ ||

నీవు నా నేత్రాలు

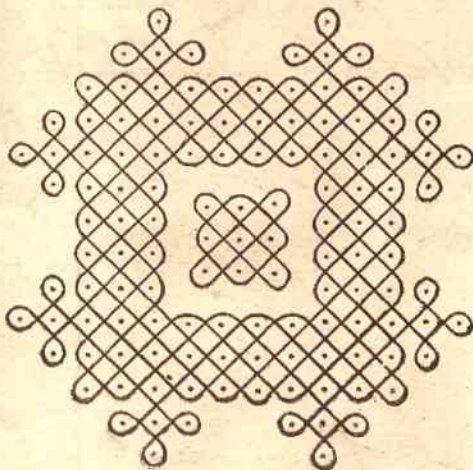
నేను నీ చూపునోయే

మన యిద్దరికి వెక్క

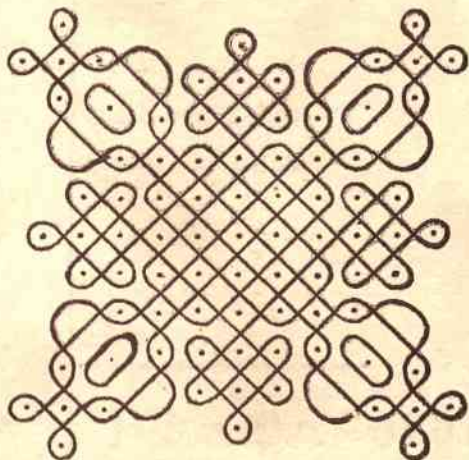
మామ చంద్రుడె దిక్కు || ఊ ||

రచన : ‘సింహ’.

ముగ్గులు

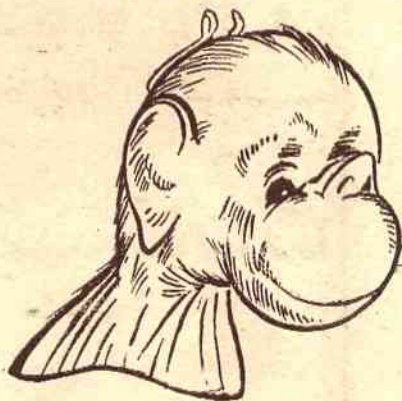

ఆర్. కల్యాణి, బందరు

యన్. జ్యోతికుమారి, కాకినాడ

నే నెవరు?

పాపలా! — ఈయ నెవరో మీకు తెలుసుకదూ? — 'నాపేరు మీ కెట్లా తెలిసిందీ' అని అడుగుతున్నాడా: 'నీ మొహమే చెబుతూందోయ్' అంటే సరి, ఇంక మాటాడడు. అయితే, — ఈయన్ని ఒక్కసారి తలకిందు చేసే చూడండి, ఏమైపోతాడో!

పజిలుకు జవాబు

జా ¹	శీ ²	య ³	ప ⁴	తా ⁵	క ⁶	ము ⁷
వా ⁸	పు ⁹	ల ¹⁰	వి ¹¹	ల్లు ¹²		
		బ ¹³	క ¹⁴	ము ¹⁵		
అ ¹⁶	బి ¹⁷	ల ¹⁸	ద ¹⁹	య్య ²⁰	ము ²¹	
		ము ²²	ఖ ²³	ము ²⁴		
బ ²⁵	లి ²⁶	ర ²⁷	జా ²⁸	శీ ²⁹		
స ³⁰	ప్ర ³¹	స ³²	ము ³³	ద్ర ³⁴	ము ³⁵	లు ³⁶

3 కోట్ల ఆంధ్రులకు 3 ఉత్తమ పత్రికలు

నేడే చందాదారులుకండి!

చందమామ
పిల్లలకు

సాుచందా 5-0-0

రెండేండ్లకు 9-0-0

సాుచందా 3-0-0

రెండేండ్లకు 5-0-0

యౌవ
యువ విద్యార్థులకు

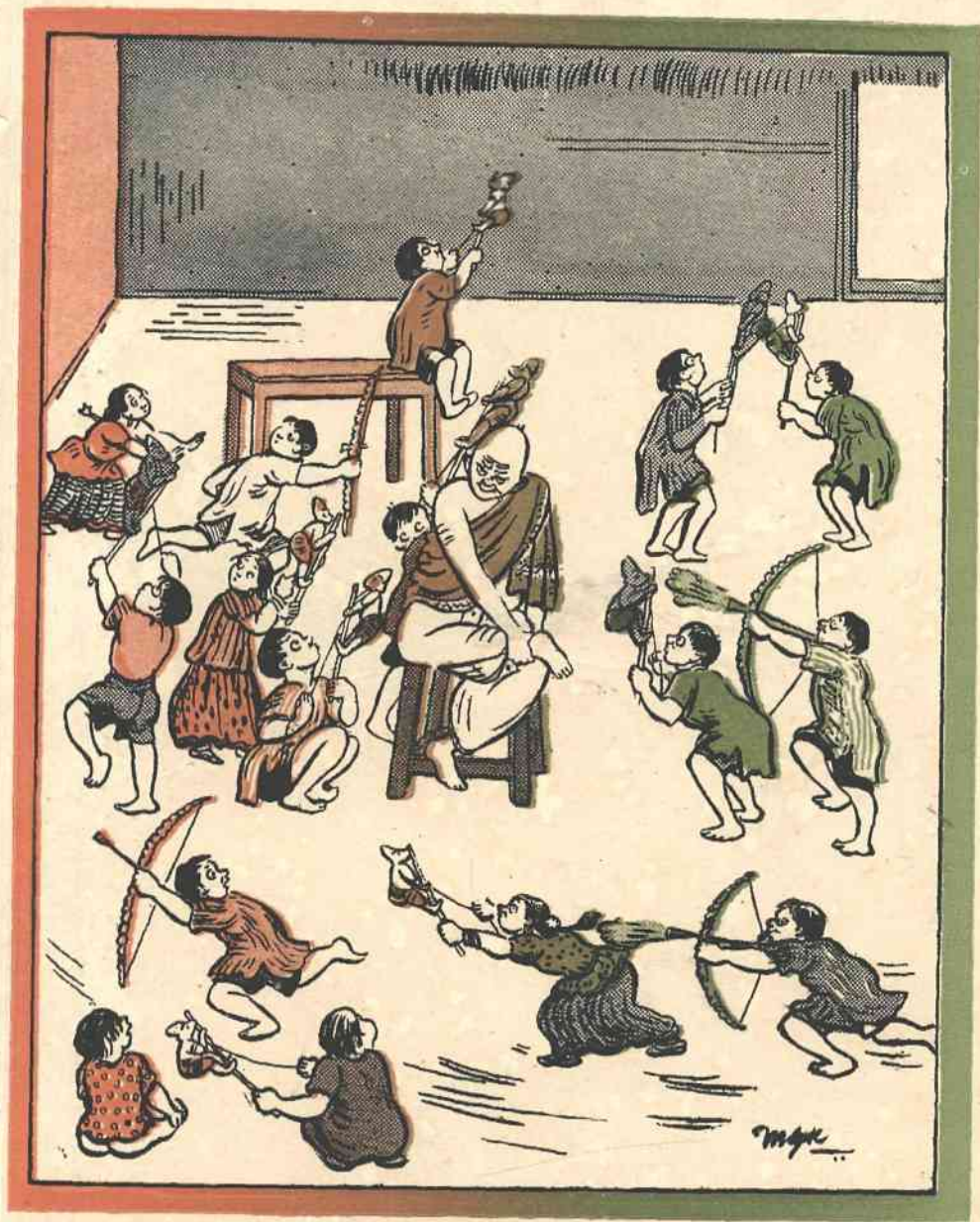
ఆంధ్రజ్యోతి
పెద్దలకు

సాుచందా 5-8-0

రెండేండ్లకు 10-0-0

అ ఫ స

పోస్టు బాక్సు నెం. 1686 :: మద్రాసు-1

Chandamama, October 1948

Drawn by: M. Gokhale

పల్లెటూరి కలలు

చందమామ అందరికీ కావాలి

చందమామ కన్నడంలోనూ
అరవంలోనూ కూడా వస్తున్నది